

ufo nyt

UDGIVET AF S.U.F.O.I.
SKANDINAVISK UFO INFORMATION

1

JAN. - FEB. 1972

LØSSALG:
incl. moms kr. 5,75

SKANDINAVISK UFO INFORMATION

SUFOI er en selvejende institution, der har til formål at udbrede kendskabet til UFO'er – uidentificerede flyvende objekter – ved publikationer, foredrag og anden udadvendt virksomhed, samt at bidrage til opklaringen af UFO-fænomenerne. SUFOI ledes af

Forretningsudvalget samt Repræsentantskabet

Forretningsudvalget består af syv medlemmer og vælges af repræsentantskabet. Forretningsudvalget forestår den daglige ledelse af SUFOI.

Repræsentantskabet består af forretningsudvalget samt 1 repræsentant fra hver af de til enhver tid etablerede områder i Skandinavien og de nedsatte arbejdsudvalg.

FORRETNINGSUDVALGET

Formand: Erling Jensen, Ingstrup Allé 35, 2770 Kastrup, tlf. (01) 51 11 41.

Kasserer: Gunner Weichardt, Oxford Allé 3 A, 2300 København S., tlf. (01) 55 77 34.

Sekretær: Walkie-Talkie central og alarmeringstjeneste: Xavier P. Madsen, Bakkehøve 8, 2970 Hørsholm, tlf. (01) 86 16 77.

Repræsentant for UFO-NYT: Iver O. Kjems, Lunagervej 23, 2650 Hvidovre, tlf. (01) 78 36 13.

Udvalgsmedlem: Peter A. Hansen, Erica-parken 61, 2. sal, 2820 Gentofte, tlf. (01) 67 08 93

Udvalgsmedlem: Erik Benny Johansen, Nørrekær 67, 15. sal th., 2610 Rødovre, tlf. (01) 75 81 18.

Udvalgsmedlem: John Petersen, Sophus Falcks Allé 13, 2791 Dragør, tlf. (01) 53 10 35.

Abonnement bestilles lettest ved at indbetale beløbet (D.kr. 35,00 for et kalenderår) til regnskabskontorets giro-nr. 11 77 25.

Abonnement kan også bestilles på ethvert postkontor samt hos landpostbudet.

Adresseændringer og reklamationer over uregelmæssigheder vedrørende bladets tilsendelse bedes rettet til det lokale posthus

S.U.F.O.I. og „UFO-NYT“

De i „UFO-NYT“ offentliggjorte artikler fremtræder som bidrag til kendskabet og forståelsen af UFO-forskningen i dens forskellige former, uden at S.U.F.O.I. nødvendigvis anerkender de tanker, som måtte fremkomme heri, og uden at organisationen hæfter for de fremsatte meninger. Red.

Næste nr. af UFO-NYT udk. omkr. 1. april

REPRÆSENTANTSKABET – UFO-NYT

Ansvarshavende redaktør: Iver O. Kjems, (adresse: se u. forretn. udvalg)

Redaktionssekretær: Frank Lerbæk, Sanddalsvænget 17, 5700 Svendborg, tlf. (09) 21 58 44.

Redaktionssekretær: Bodil Kromann, Hattemagerstien 32, 2300 København S., tlf. (01) 55 92 88.

SUFOI's REGNSKABSKONTOR:

Gunnar Weichardt, Oxford Allé 3 A, 2300 København S., tlf. (01) 55 77 34, giro-nr. 11 77 25.

SUFOI's EKSPEDITION:

Erik Benny Johansen, Nørrekær 67, 15. sal th., 2610 Rødovre, tlf. (01) 75 81 18.

SUFOI's RAPPORTCENTRAL:

Erling Jensen, Ingstrup Allé 35, 2770 Kastrup, tlf. (01) 51 11 41.

SUFOI's UDKLIPSCENTRAL –

Repræsentant for Lolland-Falster:

Ole Henningsen, Tileg.16, 2., 4900 Nakskov

INFORMATIONSAFDELINGEN:

Peter A. Hansen, Erica-parken 61, 2. sal, 2820 Gentofte, tlf. (01) 67 08 93.

SUFOI's Foretagsafdeling –

Repræsentant for København: John Petersen, Sophus Falcks Allé 13, 2791 Dragør, tlf. (01) 53 10 35.

Repræsentant for Fyn: Frank Lerbæk, Sanddalsvænget 17, 5700 Svendborg, tlf. (09) 21 58 44.

Repræsentant for Midtjylland (8000-området): Ole J. Knudsen, Høegh Guldbergsgade 51, 8000 Århus C, tlf. (06) 13 20 54.

9400 Nørresundby.

Repræsentant for Sønderjylland (6000-området): Kai E. Møller, Gråstenvej, Felsted, 6200 Åbenrå, tlf. (046) 8 54 24.

Artikler fra UFO-NYT må kun gengives med tydelig kildeangivelse:

UFO-NYT – Skandinavisk UFO Information.

INDEHOLDER bl. andet

Leder – Er vi autoritetstro?	1
Sidste nyt fra Mars	4
Observationer	13
Piloter ser UFO'er	14
UFO'er i fortiden	20
Rapporthjørnet	26
Medlemsorientering	29
Videnskab – Rumfart	31
Boganmeldelser	35
Diverse	40

Er vi autoritetstro?

Vi har modtaget et læserbrev, der kritiserer vor holdning både til ufo-sagen, men ikke mindst vor holdning til myndighederne og videnskaben. Da dette brev rammer noget centralt, griber jeg hermed chancen til endnu engang at præsentere SUFOI's indstilling. Det hedder i brevet bl. a.:

„Bladet har i den senere tid vist en efter min mening meget autoritær holdning. Gang på gang benyttes NASA og andre amerikanske regeringskilders udtalelser. Man har åbenbart pludselig fået en blind tro på, at disse organisationer står for sandheden. Så vidt jeg kan se, er bladet kommet ud i en selvmodsigende holdning. Man støtter sig til organisationer, der er meget fjendtligt indstillet overfor ufo-sagen, og som hidtil ikke har skyet noget middel for at bortforklare ufo-sagen.“

„Asger Lundbaks idéer om Månen anvendes også, når det gælder om at tilbagevise H. C. Petersens teorier. Som De måske husker, har Asger Lundbak altid haft meget let ved at bortforklare observationer som værende helt naturlige forekomster. Men i denne artikel (De små grønne på Månen) stoler UFO-NYT's redaktion åbenbart blankt på ham. Synes De, at det er værd at sætte sin lid til en mand, der har udtalt sig så usagligt om ufo-sagen?“

For ganske kort at gennemgå kritikken: Det er rigtigt, at vi ofte citerer NASA, og det skyldes ganske klart ønsket om at citere fra kilden, og de mest korrekte oplysninger om rummet stammer herfra. Så vidt vi ved, har NASA forbudt astronauterne at udtale sig om ufo'er, men alligevel har vi da i tidens løb modtaget nogle udmærkede astronautrapporter. På trods af dette vil jeg hævde, at man nok bør tage, hvad der kommer fra NASA og Asger Lundbak med et gran salt, NÅR DET VEL OG MÆRKE DREJER SIG OM UFO'er, – for det har de ingen forstand på, forstået således, at de aldrig

har undersøgt dette emne så grundigt, at det berettiger dem til at udtale sig med ekspertise.

Omvendt bør man sandelig også tage, hvad nogle af vore hjemlige ufologer siger om Månen m. v. for hvad det er, idet disse ufologer ikke er eksperter i hverken selenologi eller andre videnskabelige discipliner, og lad mig sige med det samme, at det er jeg heller ikke. Dog mener jeg, at jeg er i besiddelse af en smule sund fornuft, og det er i mange tilfælde tilstrækkeligt til at afvise disse postulater. Lad os tage et par eksempler og derved tænke over, hvem af os der er ensrettet overfor hvem:

IGAP-folkene mener stadig, at vand i fri form findes på Månen, bl. a. i Tsiolkowsky-krateret på Månens bagside. Grunden til, at IGAP beskæftiger sig så meget med Månen er den, at George Adamski, den kontaktperson hvis betretninger de baserer deres ufo-filosofi på, har sagt, at der levede mennesker på Månen, at han så et pelsklædt dyr løbe rundt på Månen, at der var skydannelser i „måneatmosfæren“ og så videre. Efter at vor måneudforskning har nået et så fremskredet stadium, ser det ud til, at GA tog fejl vedrørende Månen, men det er svært at erkende for IGAP.

I UFO-Kontakt nr. 2 1970 hævdes det, „at trykket i månefærgen viste 2,5 mm kviksølvtryk, da man åbnede ud til måneatmosfæren“. Efter hvad jeg har læst om samme sag er det korrekt, at trykket var således, men *inde* i månefærgen *inden* man åbnede lugen. Skyldes det oversætterfejl hos IGAP? I øvrigt har man fra NASA opgivet trykket på måneoverfladen til maksimalt 1/1000 mm kviksølv.

Selv hvis der skulle være tale om et tryk på 2,5 mm kviksølv, er det fuldstændigt nonsens at tale om vand i fri form. Temperaturen på Månen varierer fra ekstreme kuldegrader til stærke varmegrader, og allerede ved et tryk på 4 mm koger vand ved 0° C. H. C. Petersen, der ligesom jeg selv er beskæftiget med flyvning, burde da vide, hvorfor der er noget, der hedder trykkabine. Ellers kan han se på billederne herunder. Billede 4 er taget ved et kviksølvtryk på ca. 45 mm, og tro mig, man lever ikke mange halve sekunder ved et sådant tryk!!

I UFO-Kontakt nr. 3 1971 hedder det bl. a.: „Månens bagside har, ligesom forsiden, mange

store kraterer og flere af dem er omgivet af kilometerhøje kraterrande. Iflg. Dr. Martins teori kan det tænkes, at et sådant kæmpekrater er fyldt med atmosfærisk luft, der er fastholdt af Jordens og Månens forenede tiltrækningskræfter, der jo i så fald trækker luftmassen nedad mod kraterets bund og fastholder den der“. Tyngdekraften på Månen er sammenlagt en sjettedel af Jordens og den „tidevandseffekt“, der skulle kunne fastholde luft, når der rundt om er så godt som vakuum, skulle være af enorm størrelse. Det behøver man vist ikke en doktorgrad for at kunne regne ud.

Lad os høre hvad GA selv siger om Månen i UFO-Kontakt nr. 1 1970. Spørgsmål: „Hvor nær kom De Månen?“ Svar: „Jeg var ca. 1500 m fra Månens overflade“ Sp.: „Lever der mennesker på Månen ligesom her?“ Sv.: „Det gør der“. Sp.: „Kan 200 tommers teleskopet ved Palomar i Californien opfange usædvanlige ting på Månen?“ Sv.: „ja, de har udmærkede billeder, jeg opdagede selv en by på Månen i 1938 i mine egne kikkerter, og de er ikke særligt kraftige“.

Brug atter den sunde fornuft. Det er da mu-

„Fordi H. C. Petersen fornylig ved et offentligt foredrag endnu engang fremførte sine „måne-postulater“ på sin sædvanlige sikre og charmerende facon og på samme tid kritiserede Ole Henningsens argumenter (fremført bl. a. i nr. 6/71) synes jeg, at al denne „vand-i-Tsiolkowski-krateret-snak“ nu bør holde op, og billedet herover viser hvorfor! Det viser helt klart og tydeligt, at bunden af krateret ligner alle andre kraterer på Månen, idet det er fyldt med endnu flere kraterhuller – og ikke vand. I øvrigt kan jeg fortælle, at billedet blev taget af Apollo 15 i en højde af ca. 100 km.“

ligt, at regeringskilder kan give usandfærdige beretninger, ja, vi ved det er sket. Men både de professionelle og amatørastronomerne, hvoraf de fleste har bedre og stærkere teleskoper end GA havde det, har ingen by set. Er det et udtryk for autoritetstro, når vi mener, at der

ikke er synlige byer på Månen? Lad os imidlertid lige tage det sidste spørgsmål til Adamski. Det blev stillet i forlængelse af ovenstående og lød: „Men der bliver aldrig skrevet om det?“ Sv.: „det ved jeg godt. Jeg har argumenteret med astronomerne på Palomar. Jeg plejede at tage op til laboratoriet, mens Dr. Johnson levede, og jeg sagde gerne: „Hør engang, jeg har set byer på Månen ved bredden af en smuk sø, hvori der svømmede mennesker“. Så plejede de at drive gæk med mig og til slut indrømme, at de selv havde set dem...“

Det taler vist for sig selv!

Selv hvis man er 100 pct. Adamski-tro, bør man faktisk være meget opmærksom på, hvad NASA siger. I Helsingør blev GA stillet spørgsmålet om, hvorlænge man ville holde hemmeligheden om ufo'erne væk fra offentligheden. Han svarede, at de fremtidige bemandede og ubemandede rumforsøg ville få fuld TV-dækning og transmittere billeder direkte fra Månen, Mars og Venus til seerne i hele Verden, og da ville man få at se, at der levede mennesker disse steder. Derved ville Verdens befolkning med eet slag blive overbevist. GA anbefalede, at man var opmærksom på, hvad NASA offentliggjorde, og at man i det hele taget støttede rumprogrammet.

Kære S. B. Tak for dit læserbrev. Jeg har for en gangs skyld faret i blækkhuset og polemiseret, men det skyldes, at jeg gerne vil fremhæve hvilken linie, vi ønsker at stå for. For at sige som en populær TV-figur, „så stiller vi os tvivlende“ overfor *alle* de oplysninger, som kommer frem, enten de kommer fra den ene eller den anden kilde – og det burde du også gøre.

Når jeg er ude at holde foredrag slutter jeg tit med at udtrykke et ønske om, at tilhørerne fremover bevarer en sund skepsis, når de hører om ufo'er og ufo-beslægtede emner – blot de ikke kritikløst afviser, hvad de hører! Det samme gælder for ufologer, når de f. eks. hører om nye videnskabelige landvindinger. En stor del af vore ufologer er ligeså uvidende om videnskabelige grundbegreber, som videnskaben er det om ufologi! Resultatet er derfor at den ene råber i øst og den anden svarer i vest.

Dette har nu gået for sig i meget lang tid.

Disse to fotografier viser virkningerne af brat dekompression fra 40.000 fods højde til 63.000. Foto nr. 1 blev taget i 40.000 fods højde; nr. 4 i nøjagtig 63.000 fods højde viser, at vandet i bægeret eksploderer i en stor kaskade af skummende bobler. (Hvis den mand, der holder bægeret, ikke bar trykhjelm og beskyttelsesdragt, ville hans blod opføre sig nøjagtigt ligesom vandet i denne højde: Bemærk, hvordan kanalerne på hans trykdragt er pustet op til maksimum for at skabe kraftigt modtryk på hans legeme).

15 års ufoforskning har ikke bragt os meget nærmere løsningen, hvorfor der må arbejdes også i nye retninger. Kunne man opnå at få videnskab og ufologer til at tale nogenlunde samme sprog, ville der være en mulighed for at kommunikere, at opnå en dialog. Denne ville givetvis føre til en udjævning af meningsforskellene og en tilpasning fra begge sider, – for

lad os da bare se det i øjnene: Der er endnu ingen af os, der kender den fulde sandhed om ufo'erne. MEN, for at finde frem til den, må der efter min mening samarbejde og kommunikation til!

Det er derfor een af de veje SUFOI arbejder på for at finde frem til sandheden om ufo'erne!

Erling Jensen

Sidste nyt fra Mars, vor naboplanet

I århundreder har videnskaben koncentreret sig om Mars som den mest sandsynlige bærer af ujordisk liv. Efter den skydækkede Venus er Mars den planet, der er nærmest og bedst synlig fra Jorden. Gennem et teleskop kan de jordlignende polarkalotter let ses, aftagende og tiltagende eftersom årstiderne skifter. En anden sæsonmæssig variation, en fremadskridende mørkfarvning, som synes at udgå fra polregionerne om foråret, har fået observatører fra Jorden til at tro, at det smeltede isdække afgav vand, som derefter satte vegetationen i gang med at vokse. Blændende, skarpe lysglimt, som fra atomeksplosioner, er blevet set på Mars bl. a. i 1937, 1951, 1954 og omkring 1960. De efterfølges af små skyer og varer op til flere minutter ad gangen. Stammer de fra marsbeboere??

Der blev sat spørgsmålstejn ved flere af disse illusioner i 1960'erne, da en Mariner-sonde for første gang viste nærbilleder af den røde planet. Det var et forbløffende syn: Et trist, måneagtigt landskab, arret af kratere, uden have og uden synlig vegetation. Mariner-instrumenterne og de teleskopiske observationer fra Jorden målte sig frem til, at Mars-atmosfæren havde en tæthed på kun 1 pct. af Jordens, og at den hovedsageligt bestod af kuldioxid med små spor af vanddamp. Yderligere fandtes der intet bevis på noget ozonskjold i atmosfæren, hvilket betød, at Solens brændende, ultraviolette stråler (dødelige for jordisk liv) ustandseligt ramte overfladen. Endelig opdagede den første Mariner intet magnetfelt rundt om Mars, hvilket tydede på, at planeten ikke havde en

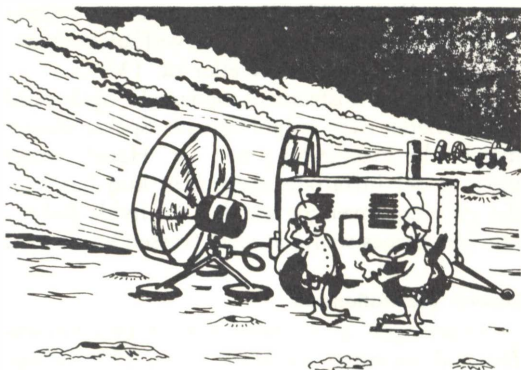
smeltet kerne af jern ligesom Jorden. Denne opdagelse syntes at vise, at Mars aldrig havde været så varm, så den kunne smelte og udskille sig, en proces, hvor de lettere elementer, der var nødvendige for Jordens liv, steg op til overfladen og stivnede for at danne skorpen.

Den nyeste amerikanske og russiske planetudforskning ved hjælp af Mariner 9 samt Mars 2 og 3 har bekræftet en del af disse oplysninger, men samtidig givet et nyt og mere nuanceret billede af vor naboplanet.

Mange nye resultater var ventet hurtigt, men den forbløffende store støvstorm, der har indhyllet Mars i et næsten uigennemtrængeligt dække, har sinket og hindret udforskningen enormt, og resultaterne er kun langsomt kommet frem og har derfor også fået dårligere pressedækning end ventet.

Støvstormen har muligvis også været skyld i, at de russiske sonder, Mars 2 og 3, blev sat ud af funktion ved landingen. Man forstår dog ikke, at russerne ikke ventede med at land-sætte den sidste sonde til stormen havde lagt sig, men øjensynlig har man ikke været i stand til at improvisere eller omprogrammere eksperimentet.

Hvad angår Mariner 9, så har den kapacitet til at fortsætte målingerne og fotograferingen i mindst 3 måneder. Jo længere det tager, før stormen lægger sig, desto færre resultater får vi, og desto sværere vil det blive at få oplysningerne frem. Afstanden til Mars øges hastigt, og derved bliver signalerne fra Mariner svagere, og man har mindre sendekapacitet, hvorfor færre billeder kan overføres. Hvorlænge støv-

Jeg tror, vi kan holde det gående i tre måneder, sir!

stormen varer, ved ingen, men NASA har selv en humoristisk opfattelse af årsagen (se ill.)

Lad os imidlertid se på de resultater, der på nuværende tidspunkt er modtaget fra Mariner 9:

Hvordan er Mars' overflade

„De første analyser af informationerne fra det infrarøde spektrometer (interferometer) viser, at Mars' overflade består af mange forskellige slags materiale“, sagde Paul D. Lowman, som har med dette eksperiment at gøre.

Instrumentet har opdaget en hel række silikater, hvor siliciumoxyd danner varianter fra kvarts (stort set ren siliciumoxyd) til meget lavt siliciumindhold.

Lowman forsikrede, „at vi ikke formoder, der findes særlig megen kvarts på Mars; vi udelukker heller ikke eksistensen af andre materialer, som f. eks. jernoxyd, som ikke viser sig på spektret, så det kan opdages af instrumenterne under de forhåndenværende betingelser. Man ved ikke, om silikaterne er på overfladen eller befinder sig svævende over den, for det kan ikke ses af analyserne,“ sagde han.

Senere lykkedes det JPL-forskerne at identificere flere jordlignende mineraler i Mars' skorpe, f. eks. kvarts, granit og anorthocit. Disse fund forårsagede stor spænding hos forskerne. De antydede, at Mars på et eller andet tidspunkt i sin historie havde været smeltet, og at lettere elementer var steget op til overfladen, for senere at størkne til en jordlignende skorpe.

Blandt de lettere elementer er kulstofforbindelser, som behøvedes til udvikling af liv på Jorden. NASA eksobiolog, Jerry Soffen, som er projektforsker for Viking-programmet, der antageligt i 1976 vil gøre et forsøg på at finde liv på Mars, udtalte: „Der kan ikke finde biologisk udvikling sted, hvis der ikke er geologisk udskillelse.“

Gletcher på Mars?

Mariner fandt en åbning i støvskyerne ved sydpolskalotten, og det lykkedes den også at få set på et område, som havde gjort sig bemærket med lange, frostdækkede højdedrag og kratere under Mariner 6 og 7 passagerne i 1969. Til videnskabsmændenes overraskelse viste billeder, at højdedragene ikke længere var dækket af frost, mange kratere var komplet forsvundet, og overfladen var bemærkelsesværdig glat. Astronom Bradford Smith udtalte: „Hele dette område ser ud som om det er blevet planeret.“ Nogle forskere spekulerer på, om den mest logiske forklaring på forandringen ikke var, at overfladen var blevet afslebet af gletcher, da polarkalotten voksede under Marsvintrene og derefter trak sig tilbage igen.

Der var uenighed om gletcherens sammensætning. Carl Sagan, leder af Cornell universitetets planetariske forskningslaboratorium, antager, at gletcherne er frossen kuldioxyd (tøris), polarkalotternes hovedbestanddel. Smith mente, at tøris ikke ville glide at sted som en gletcher. „Det eneste, der gør det,“ sagde han, „er vand.“ Mariners instrumenter fandt faktisk vanddamp i atmosfæren over sydpolarkalotten, hvilket kunne tyde på, at det var kommet fra isen nedeunder. Disse registreringer opmuntrede videnskabsmændene, som stadig håber at finde en eller anden form for liv, omend rudimentært, på Mars' øde overflade.

Atmosfæren

Nogle af de interessanteste måleresultater vedrører atmosfæren. Tryk, temperatur og atmosfærens sammensætning fortæller en masse om livsbetingelserne for os mennesker.

På grund af støvstormen er målingerne blevet vanskeliggjort, men alligevel har man fået nogle resultater fra det store Hellas-område,

et ørkenlignende område 1200 km i diameter. Mariner 6 og 7 viste i sin tid, at dette område havde meget få kraterer eller andre overfladedetaljer. De sidste nye oplysninger tyder på, at der i dette område altid råder støvstorme, og at området alligevel ikke er så fladt som først antaget, men at der er tale om højdeforskelle på op til 6 km.

Tre forskellige steder indenfor Hellas-regionen har man målt en atmosfæretæthed på 8 millibar, hvorimod gennemsnittet for Mars er omkring $5\frac{1}{2}$ mb sammenlignet med 1013 mb her på Jorden. (Man benytter mb enheden for at de forskellige planeters tyngdekraftpåvirkninger kan sammenlignes med Jordens. 1 mb svarer til 1 million dyn pr. cm^2 . 1 dyn er den kraft, der giver en masse på 1 gram en hastighedsforøgelse på 1 cm pr. sekund).

Man har i øvrigt opdaget store højdeforskelle på Mars, – op til 13 km mellem højeste og laveste punkt. Atmosfæretætheden har tilsvarende varieret mellem 3 mb på det højeste punkt til 8,3 mb på det laveste.

Temperaturen i Mars' lavere områder er konstant. De manglende variationer skyldes muligvis, at støvstormen virker som et isolerende tæppe og fordeler Solens varme, siger Dr. Kliore, der er leder af S-bånds eksperimentet.

Ifølge Tass har man sporet vanddamp og ilt i atmosfæren, uden at man har opgivet mængde. Ved redaktionens slutning var denne oplysning ikke bekræftet endnu fra NASA's side.

Partikelstørrelse

Indbyrdes sammenligning af data fra flere eksperimenter vil blive nødvendig for at kunne bedømme størrelsen på støvpartiklerne, da hvert instrument er følsomt overfor partikler af forskellig diameter. Radiobølger i S-båndsområdet (13 cm båndet) har ikke været hindret af støvstormen, hvilket tyder på, at støvpartiklerne er små, formentlig betydeligt mindre end sandskorn.

Den ledende forsker for det infrarøde spektrometer-studium, Dr. R. A. Hanel, udtalte, at instrumenterne også havde vist, at temperaturerne i stor højde over planeten er højere end ventet, muligvis på grund af støvstormen. Der er målt temperaturer på $\div 33^\circ \text{C}$ ca. 20 km

over overfladen. Man havde ventet en temperatur på omkring $\div 73^\circ \text{C}$. Overfladetemperaturen er målt til 260°K eller ca. 13°C .

Dr. Hanel's instrument opdagede også vand i atmosfæren over sydpol-egnene. Spektrometret måler ikke kvantiteten, men Dr. Hanel regner med, at det infrarøde instrument kun har fundet en ringe mængde vand. Den hvide kalot i området menes stadig at være frossen kuldioxyd.

Ujævnt gravitationsfelt

Afsløringen af et mere ujævnt gravitationsfelt end forventet på Mars, er en af hovedopdagelserne i Mariner 9 missionen.

Variationerne i gravitationsfeltet, som kunne skyldes store massekoncentrationer i lighed med dem på Månen, viser sig i en ækvatorial pukkel på ca. 1–2 km omkring 110 grader vest. Også på den anden side af planeten findes en pukkel ved omkring 180 grader, og Mars-ækvatoren er let sænket midt imellem puklerne.

„Vi ventede at finde nogen gravitationsuregelmæssighed, men ikke som dette,“ udtaler Jack Lorell, ledende forsker for missionens eksperimenter vedrørende himmelmekanik. Dette eksperiment anvender rumskibets radiosporingsdata for at fastslå tilstedeværelsen, formen, størrelsen og positionerne for massekoncentrationerne.

„Nogen gravitationsuregelmæssighed var ventet, for Mariner 6 og 7 missionerne antydede, at Mars lignede Månen,“ sagde han.

„Grunden til massekoncentrationerne er det store spørgsmål,“ sagde Lorell, „hvilket tyder på, at det nok vil tage nogen tid at udvikle en fyldestgørende teori om fænomenet.“

Videnskaben er særlig interesseret i omhyggeligt at kortlægge denne ækvatoriale zone som hjælp til udvælgelsen af et landingssted for Viking-landingsfartøjet, der efter planen skal sættes ned i 1976. Målet er at udvalge et varmt sted så lavt som muligt for at opnå det højeste tryk. Forskernes ønske er at finde et område med fugtighed.

Mars 2 og Mars 3 delvis fiasko

Sovjet landsatte en kun kortvarigt virkende instrumentbeholder på Mars den 2. december og modtog fjernsynssignaler i nogle få øjeblik-

ke fra overfladen, før transmissionen ophørte. Landingskapslen menes ødelagt af kraftige vinde og den marsiske støvstorm.

Instrumentbeholderen blev udsendt fra den ubemandede rumkapsel Mars 3, da denne nærmede sig planeten. Moderfartøjet blev ved hjælp af sine raketmotorer bragt ind i en yderst ekscentrisk krummet bane rundt om planeten.

Landingskapslen gik ind i den tynde marsiske atmosfære i en spids vinkel for bedst muligt at udnytte atmosfærens luftmodstand. Derefter udfoldedes en bremsefaldskærm efterfulgt af hovedfaldskærmen.

Efter at kapslen var udsendt, blev hovedfartøjets raketmotor tændt for at ændre kursen, så kun den udsendte beholder gik ned på Mars.

Mars 3 går i en bane rundt om planeten i højder mellem 1475 og 190.000 km med en periode på omkring 11 dage. Russerne var ikke i stand til at opgive nøjagtige omløbstider så sent som seks dage efter kredsløbets start, hvilket kunne tyde på en uregelmæssighed. Mars 2's bane er opgivet til 1375×25.000 km.

Landingskapslen menes at have medbragt temperatur- og trykmålere til overfladen, men kun få eller måske slet ingen af den type data transmitteredes op til Mars 3.

Den indviklede manøvre, der anvendtes af Mars 3 ved udstødningen af landingskapslen før banekorrektionen og omløbets start, lignede den som Mars 2 udførte fem dage tidligere. Dette styrkede den mulighed, at Mars 2 landingskapslen, som ødelagdes ved nedslaget, også skulle have foretaget en blød landing med instrumentbeholderen. Russerne understregede, at begge kapsler indeholdt vimpler med sovjetiske emblemer, hvilket yderligere fremhævede ligheden mellem de to missioner.

Mars 3 var i stand til at modstå et sammenstød med Mars svarende til en lodret faldhastighed på hele 325 km/t. Kapslen var forsynet med en hård skal og en hel del indbygget støddæmpningsgrej, hvorfor selv hårde påvirkninger ikke skulle skade den. Russerne mener, at enten er kapslerne blevet slynget mod skarpe klippestykker eller også er de sunket ned i et dybt støvlag.

I det hele taget har russerne kun offentliggjort meget lidt om deres forsøg. Først på et

meget sent tidspunkt er man blevet klar over, at der også er fjernsynskameraer om bord i kredsløbssonderne, men ved redaktionens slutning var intet billede offentliggjort.

Sovjet har en aftale med USA (NASA) om udveksling af resultater fra dette marsforsøg. Strømmen af oplysninger har indtil nu næsten udelukkende gået i retning fra vest til øst. NASA har bekræftet, at de har fået nogle ganske få oplysninger af russerne, men typisk russisk, var meddelelserne fulgt af en bemærkning om, at NASA ikke måtte offentliggøre oplysningerne, før russerne selv havde gjort det, – og det er ikke sket endnu.

Om dette er et stort tab vides ikke, men hvis man skal dømme efter de først tilgængelige data, ser det ud til, at USA's Mariner 9 vil give langt flere oplysninger om MARS end begge de russiske rumfartøjer tilsammen. De russiske rumsonders ekscentriske bane og den kendsgerning, at ingen af dem kommer planeten nærmere end ca. 1370 km er een af grunde-ne hertil.

Endnu en illusion bristet...

Noget af det mest spændende ved Mars er de to små måner Phobos og Deimos. De er meget små og har rent astronomisk en meget særpræget opførsel. Begge kredser om ækvatorialplanet, hvilket skulle være et særdeles mærkeligt træk, såfremt det drejer sig om tilfældigt indfangede klippestykker eller asteroider. Phobos farer afsted med så høj hastighed, at den når tre gange rundt om Mars på eet døgn, og det er den eneste måne i solsystemet, der opfører sig sådan. Der er flere mærkværdigheder ved de to små måner. Disse mærkværdigheder fik for en del år siden Dr. I.S. Shklovsky, chef for Sternberg-instituttets afdeling for radioastronomi, til at opkaste den teori, at de to små måner måtte være af kunstig oprindelse (se interviewet i UFO-NYT nr. 4 1970). Shklovsky blev meget kendt for sine teorier. Selv sagde han i 1970: „Jeg er meget ked af, at jeg er blevet kendt verden over som manden, der hævder, at Mars' måner er kunstige satellitter. Jeg sysler jo med så mange andre interessante og vigtigere problemer. Phobos og Deimos kan få lov til at ligge på is til mennesker lander på

I denne mosaik af Mariner 9 optagelser, taget lige før rumfartøjet gik ind i sin bane omkring Mars, er der anvendt speciel computerbehandling for at afsløre de fine detaljer, der ikke er set i tidligere gengivelser. Marshorizonten er øverst til højre. Det er ene og alene Mariner 9 kameraets ekstraordinære følsomhed, som bringer disse nye træk frem. De fleste af de sete

detaljer er af den atmosfæriske støvstorm. Arsia Silva, det sydligste af de tre mørke pletter med striberne, der går ud fra, ligger lidt nederunder ækvator og er ca. 124 miles i diameter. De lyse områder nord og syd for de mørke pletter stammer fra computer-behandlingen. Billederne giver bevis for det atmosfæriske støvs bevægelse.

Mars eller til det lykkes en sonde at tage et nærbillede af dem. Indtil da er der ingen grund til at beskæftige sig med dem. Min teori bliver en teori indtil nogen kan modbevise den . . .“

Det ser nu ud til, at Shklovsky får fred vedrørende de to små måner, for da Mariner drejede kameraerne væk fra Mars-overfladen, gav den bonus til videnskabsmændene fra Caltech: De første nærbilleder af de to små måner Pho-

bos og Deimos. Efter at billederne var blevet gjort klare og skarpe ved hjælp af computerteknik, lagde de endelig Shklovskys fristende teori i graven. I stedet har Mariner vist, at beg- de små måner er store, uregelmæssige klippeklumper, arrede af kratere (se ill.)

Samtidig har det vist sig, at de er de mørkeste himmellegemer observeret til dato. Videnskabsmændene ved JPL er meget optaget af de to månens meget lave albedo (ringe reflektions-

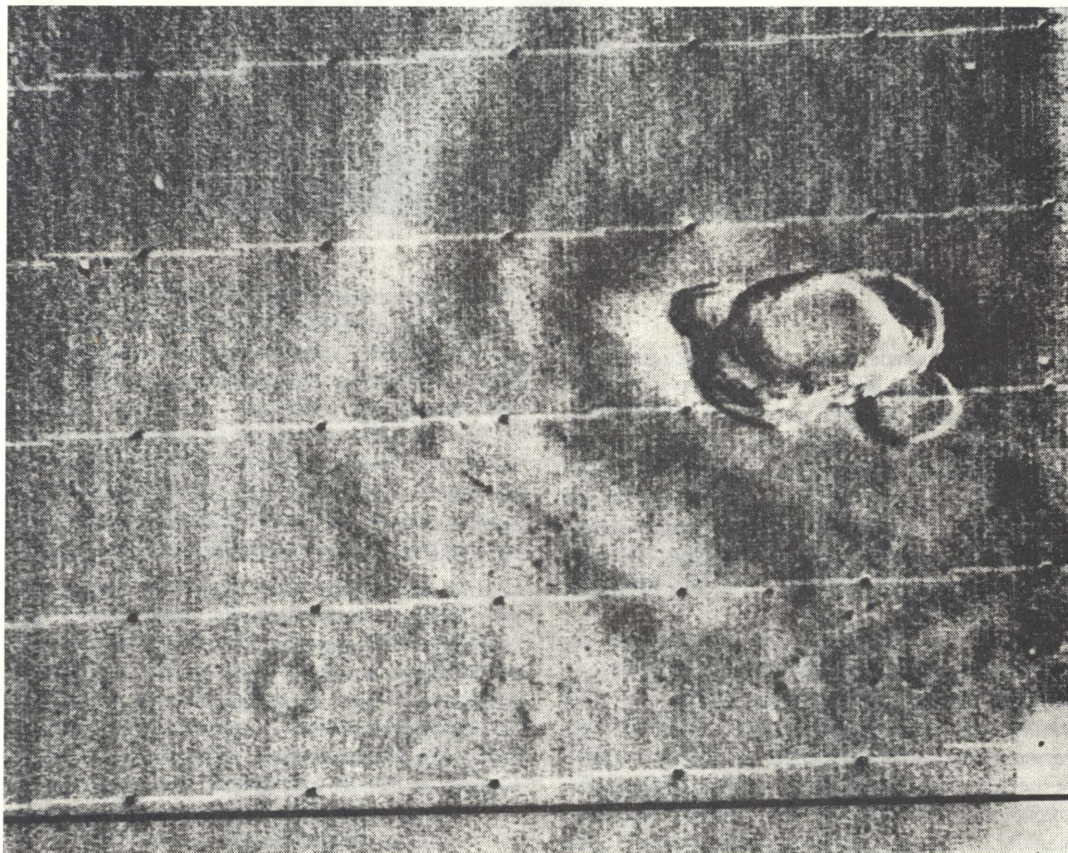
evne). Kun to slags materialer har så lave værdier, ifølge Carl Sagan, nemlig en basaltart og en art meteorit.

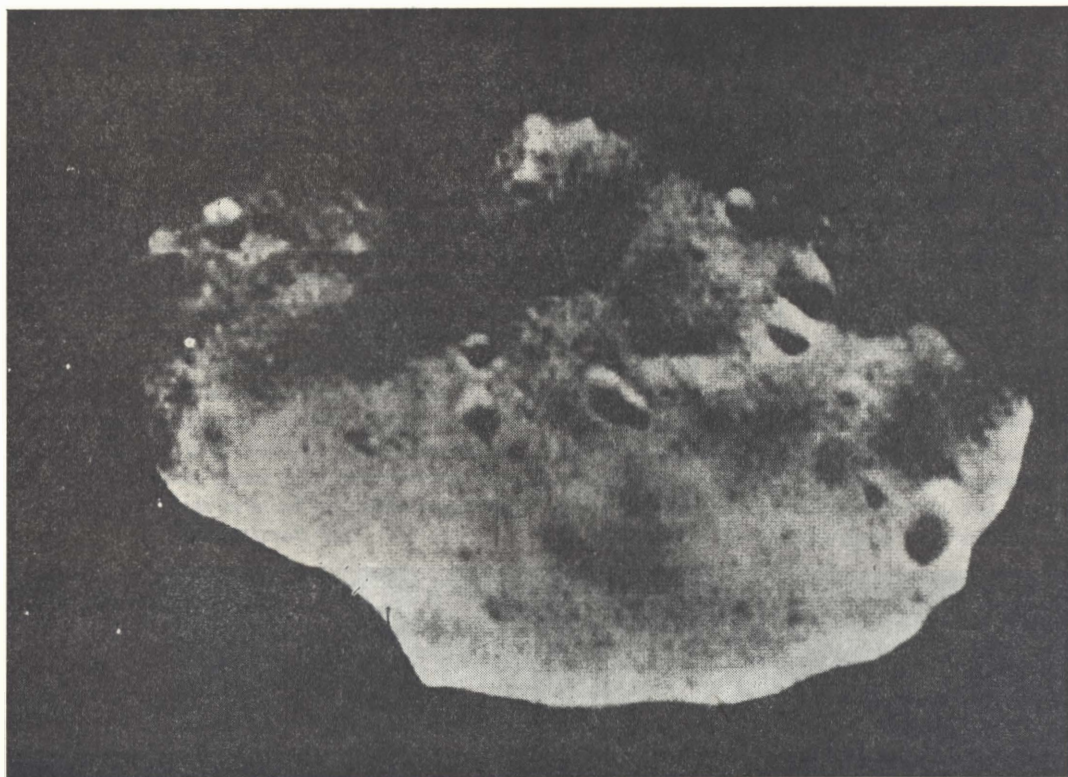
Mulighederne for at finde liv på Mars er blevet reduceret p. gr. af Mariners første resultater. Men Cornell Universitetets astronom, Carl Sagan, eksobiologiens mest energiske talsmand, tabte ikke modet så let. For at bevise, at Mariner ville have svært ved at opdage livstegn på Mars, fra en afstand af tusinder af km, gennemgik Sagan billeder af Jorden taget af vejr-satellitter og opdagede, at kun ét billede ud af tusinde gav bevis for menneskets tilstedeværelse. Han præsenterede sin konklusioner i et udfordrende dokument, faktisk med spørgsmålet: Er der liv på Jorden? Senere bemærkede Sagan humoristisk, at marsmænd på besøg på Jorden kunne tro, at biler var den dominerende form for jordisk liv; omgivelserne er ændret for at

tilpasse deres behov, og de opfører sig meget lig levende væsener ved at bevæge sig, spise og udtømmes.

Eksobiologer påstår ikke, at der findes liv

Overblik fra en skrå vinkel over en kratersamling ved Ascraeus Lacus i Mars Tharsis-egn, taget af Mariner 9. Det er den nordligste af de fremtrædende mørke pletter, observeret af Mariner 9, da den nærmede sig planeten. Pletterne består af flere flade, kraterlignende sænkninger, der går ind over hinanden. Hovedkrateret er ca. 21 km, hele samlingen ca. 40 km i tværsnit. Krateret ligger sikkert i et relativt højt område af den marsiske overflade, derfor er det synligt over støvstormen. De svage cirkulære lyse aftegninger uden for krateret skyldes sandsynligvis støvstormen.

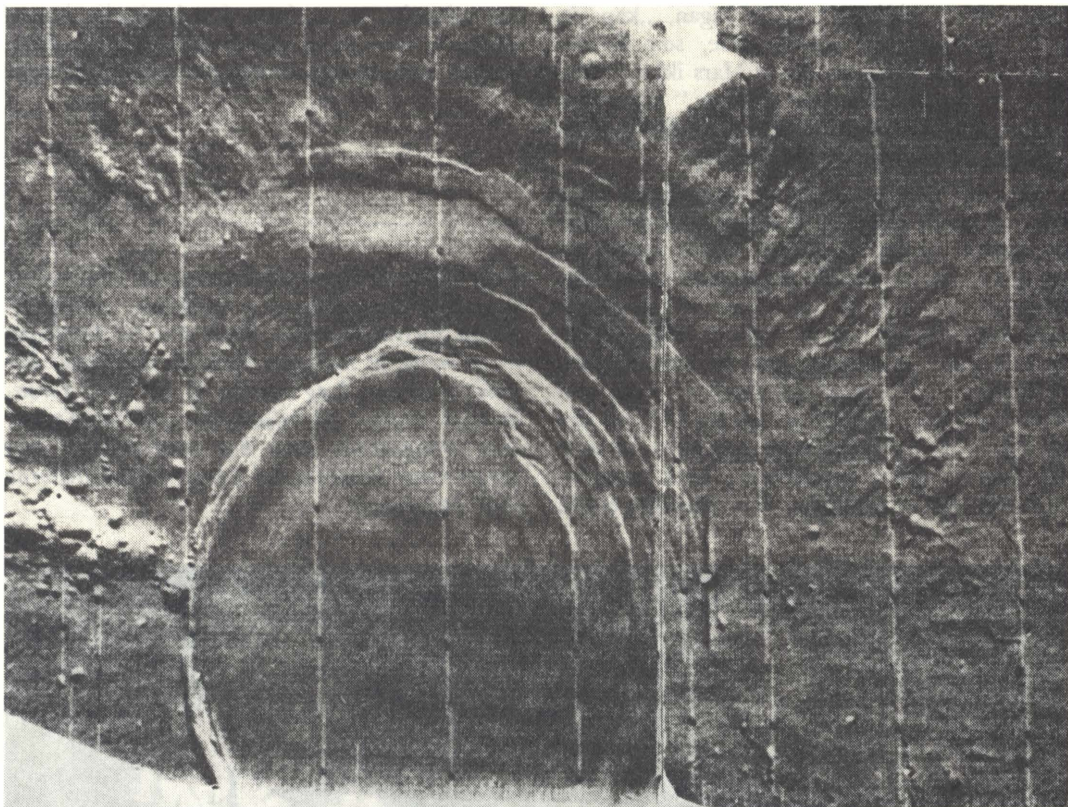

på Mars; de hævder blot, at de barske betingelser på planeten ikke nødvendigvis udelukker liv. På Jorden, påpeger de, er det lykkedes organismer at trives i omgivelser, der rækker fra Antarktis isørkener, over høje bjerges stormomstuste tinder til det enorme tryk på bunden af de dybe have. Som eksobiologen Cyril Ponnampuruma fra universitetet i Maryland tilføjer: „Vi har endog fundet liv i koghede kilder og stærke syrer.“

For at støtte deres sag, har eksobiologer udsat mikroorganismer for simulerede Mars-omgivelser (kuldioxyd, ekstrem kulde, kun lidt vand) i såkaldte „Mars-krukker“. Nogle af bakterierne vænnede sig straks til Mars-betingelserne. Af denne grund var vestlige videnskabsmænd nervøse for, at de russiske landingskapsler eventuelt skulle indføre jordiske livs-

Det til dato mest detaljerede billede af Phobos ses på dette computer-behandlede fotografi, taget af Mariner 9 under dens 34. kredsløb om Mars. Afstanden fra rumfartøjets kamera til Marsmånen var 5540 km. Det store krater i midten til højre ser ud til at have i det mindste ét lille krater på randen. Mere end et dusin andre små kraterer ses. Denne overflod af kraterer antyder, at Mars' inderste måne er meget gammel og har betydelig strukturel styrke. Den uregelmæssige kant øverst til venstre kan være dannet, da en asteroide ramte Phobos' oprindeligt større legeme. Det store krater i midten til højre er noget utydeligt for at få detaljerne bedre frem i de mindre kraterer. Computerbehandlingsteknikken er udført af JPL's billedbehandlingslaboratorium. Man har også offentliggjort et billede af Deimos, den anden måne; det er ikke så tydeligt som ovennævnte, men udviser tilsyneladende samme træk.

former på Mars, men man formoder, at kapslerne er blevet omhyggeligt steriliseret.

Chauvinisme lægges atter og atter for dagen, siger eksobiologerne, af de, som ikke kan fatte muligheden for liv uden vand (det, som Sagan kalder „frit-vand-chauvinisme“), uden ilt („ilt-chauvinisme“) eller ved tilstedeværelsen af intens ultraviolet bestråling („ultraviolet chauvinisme“). „Men liv kan udmærket udvikle sig under betingelser, der er radikalt forskellige fra Jordens. Det udviklede sig f. eks. gennem utallige æoner på Jorden, da der ingen ilt var i atmosfæren. For disse primitive livsformer ville ilt faktisk have været giftig. Så Mars-organismerne kan måske, i stedet for at kræve ilt, ligesom nogle jordiske bakterier trives i kuldioxydholdige omgivelser. For at få vand kan de, hvis de behøver det, have udviklet mekanismer til at udskille det forråd, som er kemisk

Bjerg ved Nodus Gordii (den gordiske knude). dette ca. 112 km brede marsiske krater ved Nodus Gordii blev fotograferet af Mariner 9 den 28. november. Krateret og dets nære omgivelser ligger højt og dukker som en ø op af et hav af flygende støv. På billeder taget 48 timer senere, havde randen af støvsken flyttet sig, så den dækkede højeryggene og dalene på den yderste rand mod nordvest. Om billederne viser en glat kraterbund eller skjules af flygende støv ved man endnu ikke. De flerdelte koncentriske brud på den vestlige rand og de mange småkratere uden rand viser, at dette er et vulkansk sammenfaldet krater, i størrelse lig de største på Jorden eller på Månen.

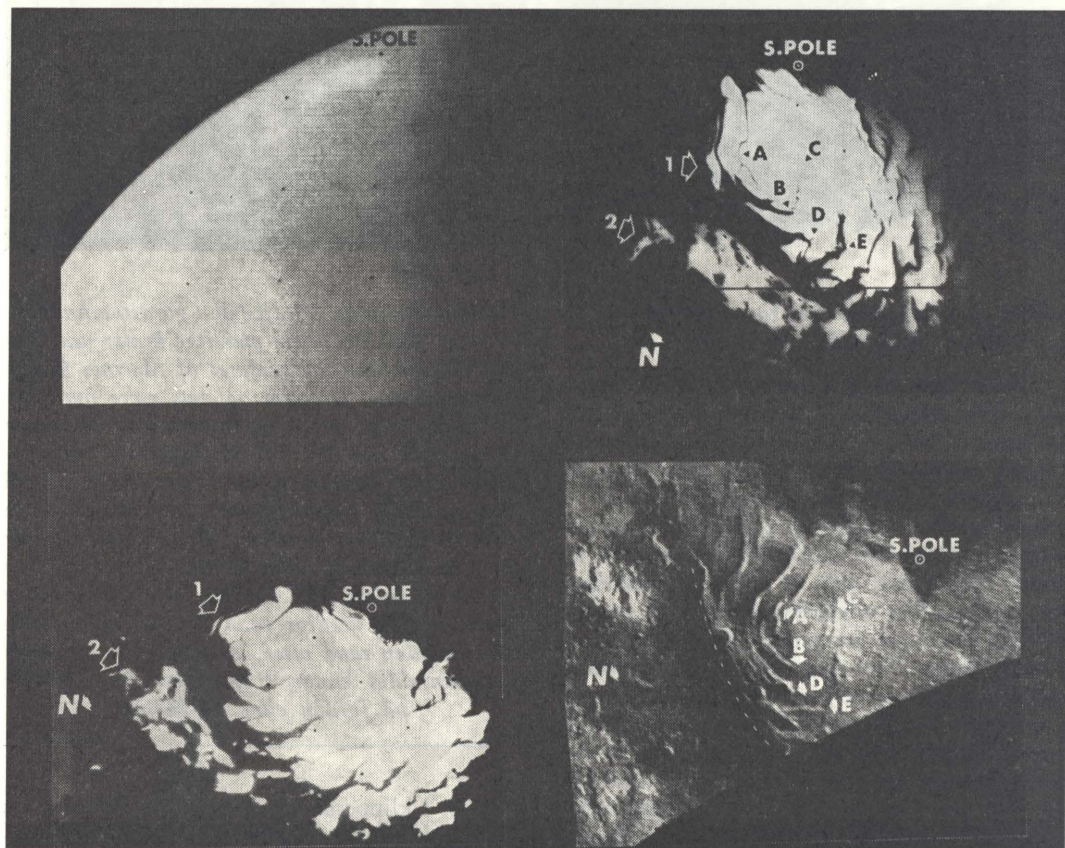
bundet i klipperne på deres triste planet. Hvis Mars-væsener har fundet den intense ultravio-

lette stråling utålelig," siger Sagan, „kan de have udviklet seje silikatskjolde, som kunne beskytte dem. Grunden til, at Mars ikke reflekterer så megen ultraviolet stråling," siger han spøgefuldt, „kan være, at alle disse skildpadde-lignende skabninger absorberer den.“

Om nu Mars viser sig at være livløs eller ikke, så ser de ukuelige eksobiologer frem til at undersøge Jupiter og måske Venus endnu en gang for tegn på levende organismer. Skønt kun få venter at finde liv på nogen af planeterne (det atmosfæriske tryk på Jupiters stadig bundløse overflade er sandsynligvis for højt, og temperaturerne på Venus' overflade er mere end 350° C, varmt nok til at smelte bly), er der mulighed for, at organismer kan have udviklet sig højere oppe i atmosfæren, hvor temperaturer og tryk er moderate. Den ukuelige Sagan

har udtænkt, at en form for Jupiterliv kunne tænkes at være store, gasbeholder-lignende skabninger, som opsugede organisk materiale, mens

I de første to ugers observation af Mars skete der store forandringer i Sydpolens udseende. Sneen forsvandt delvis, hvad der fik forskerne til at mene, at snelagets tykkelse maksimalt har været 2-3 cm. Læg mærke til de store forandringer angivet på billederne med tal. Sydpolens topografiske træk har sandsynligvis kun meget ringe højdeforskel (angivet på billederne med bogstaver).

de flød gennem den tætte Jupiter-atmosfære, lig planktonædende hvaler. Men selv om det ikke lykkes at opdage biologisk aktivitet på de andre planeter i vort solsystem, vil det ikke tage modet fra livsøgerne. De vil da vende deres fulde opmærksomhed mod stjernerne. For de er sikre på, at med de rette betingelser vil ska-

belsen af liv, hvor som helst i universet, snarere være reglen end et mirakuløst tilfælde.

Oversætter: BK/ej

Kildeangivelse: NASA News, Time 13/12 71, AW & ST nov./dec., Fam. Journ. 16/6 70, Burchett & Purdry: Ruslands rumforskning.

Lars Thörns 2. billedserie

(se bagsiden)

Som meddelt i UFO-NYT nr. 6, 1971 havde den 25-årige Lars Thörn fortalt den svenske UFO-organisation GICOFF, at han en måned efter, at de første fotos blev taget, nærmere bestemt den 4. juni 1971, havde taget endnu en række billeder. Han fortalte de to GICOFF-folk, Björn Högman og Sven-Olof Frederiksson, der var taget op for at interviewe ham, følgende:

Han stod oppe i et tårn i Frostås og fik derfra øje på nogle „lys“, der bevægede sig noget borte (over „kronoparken“). Han gik derfor ud i terrænet og så herfra først én genstand, der af og til forsvandt i skyerne. Senere kom tre meget mindre skiver, lige over trætophøjde. Han fik ikke straks mulighed for at fotografere, men i løbet af observationen, (der i alt varede over en time) lykkedes det Thörn at tage en række billeder. Vi viser forstørrelser af 3 af dem på bagsiden af dette nummer. Det øverste viser den store genstand i kraftig forstørrelse. Den fremstående del på undersiden (der tyder på en lighed med den genstand, Thörn havde fotograferet i maj – se nr. 6) er markeret med

pile. Thörn fortæller, at denne genstand var enormt meget større end de små. Det midterste bagside-billede viser 2 af de små skiver til højre for den store genstand. Thörn fortæller, at de små var under en meter i diameter, absolut ikke over. De gik, i hvert fald et par gange, – ind i den store; „de flød ind i siden på den.“ Det nederste foto viser de 3 små skiver i forstørrelse. „De bevægede sig hele tiden, præcis som fugle, kan man sige. Der var ikke noget bestemt, gentaget mønster. Jeg kunne se dem komme frem og bevæge sig i cirkler. På et af fotografierne (det nederste) ses det også, hvordan de ligesom flager i luften. De var diskosformede og metalfarvede, næsten delvis som krom; måske dog med en mattere underside end kanterne.“

Må vi (SUFOI) råbe højt om, at vi ikke vil kalde Lars Thörns billeder (i dette og sidste nummer) for fotos af ikke-jordiske rumfartøjer. Vi har ingen endelig forklaring – men vi søger stadig. Tak for de tilsendte læserbreve – vi vil gerne have flere! Blandt andet på grund af disse kommer der mere om sagen i et senere nummer af UFO-NYT. IOKj.

Piloter ser UFO'er

Fire jetjagere på jakt etter lysende objekt

Av Dag Christensen

Kontrolløren i en av Luftforsvarets radarstasjoner i Nord-Norge sperret øynene opp da et ukjent, lysende ekko plutselig kom til syne på den elektroniske skjermen foran ham. Det skjedde den 30. november, og klokken var kort før 14,30 på ettermiddagen.

Spesialisten i det tusmørke kontrollrommet så radarstrålen sveipe rundt og rundt – og hver gang den feide over en spesiell sektor, lyste ekkoet opp.

Ved radarstasjonen visste man at fire norske Freedom Fighters var ute på øvelses-opdrag over våre nordligste fylker. Det var ikke noen av disse maskinene, som for øvrig fløy i formasjon, som ble sett. Kontrolløren visste ikke om andre kjente fly i det området hvor han nå plutselig hadde fått positiv kontakt med et eller annet.

Voldsom hastighet

De fire jager-bomberne fra 336 skvadron, vanligvis stasjonert på Rygge, men forlagt til Bardufoss i treningsøyemed, ble anropt av radarstasjonen.

Maskinene berant seg på det tidspunkt i ca. 30.000 fot på vei tilbake mot basen. Ingen av flyverne hadde sett noe uvanlig.

Radarkontrolløren informerer om at det ukjente objektet så vidt han kan skjønne befinner seg i ca. 15.000 fots høyde i posisjon omkring 160 kilometer nord-øst av Bardufoss. Radarstasjonen spør formasjonslederen om de fire jagerne kan gå ned og foreta en avskjæring av objektet. Pilotene følger instruksene, som ifølge radar-kontrolløren beveger seg med en hastighet anslått til ca. 70–80 knop.

De fire jagerne er nede i 16.000 fot med kurs rett mot målet, og har bare et par kilometer igjen til oppgitt posisjon da radar-kontrolløren opphisset forteller at gjenstanden aksellerer med voldsom hastighet – og i retning øst-over.

Pilotene ser fortsatt ingen ting, men litt senere kan de bekrefte det samme alle fire: Høyt over seg oppdager de hva som likner en stjerne, en sterkt lysende gjenstand, antagelig så langt

UFO'ER OG DYR

Moses Lake, Washington, USA (21. august 1964, kl. 02,00)

Mrs. W. D. Hawes, som vågnede ved en ringende lyd, hørte to heste på en eng lave postyr, og familiens hund gøede. Næste morgen oppdagede man kencentriske ringmærker etc. på marken.

NICAP. UFO investigator, sept.-okt. 1964.
/B. S.

UFO'ER OG DYR

Moriston, South Wales, United Kingdom (kl. 23,50 d. 25. august 1965).

Et klart lys på himlen oplyste kjøkkenet i et hus. En kvinne følte strålen brænde sin hud, hun hadde vanskelig ved at ånde og led af chok og angstfornemmelser. Samtidig blev en hund i nabohuset meget skræmt, og i ti minutter kunne man ikke få den til at vove sig ud af huset.

F.S.R., nov.-dec. 1965. /B.S.

oppe at sollyset treffer den. Gjenstanden skyter av sted fra de fire flyene, som ikke har drivstoff nok til å foreta videre undersøkelser, og derfor returnerer til Bardufoss.

Flygerne påstår at det de har sett umulig kan ha vært et annet jettfly. De tror heller ikke på UFO – „Uidentificerede Flyvende Objekter“, men kan ikke ut fra sitt kjennskap til flyvning og atmosfæriske forhold forklare hva det var som føk over himmelen, og som altså gav ekko på radarskjermerne.*)

År om annet løper godt og vel et snes liknende rapporter inn til sentrale, militære organer i Nord-Norge. Det er stort sett bare under flyvning i de nordligste trakter av landet at

slike observasjoner blir gjort fra fly og bakke-radar.

Luftforsvaret ser ganske lidenskapsløst på affærene, og uten at noen tør sverge på det, hevder man at fenomenene kan ha sin naturvitenskapelig forklaring, blant annet ut fra landsdelens posisjon nær polare trakter.

Verdens Gang, 7. dec. 71.

*) *Komment.: Jamen, kære venner dog! I mod-siger jer selv. Når I nu ikke kan forklare, hvad det var, som kom farende, så er det da netop et Uidentificeret (af jer) Flyvende (der skyder af sted) Objekt (en stærkt lysende genstand).*

Flight 117 og den flyvende tallerken

Major Donald E. Keyhoe er en af UFO-forskningens pionerer. Allerede i 1954 udkom en af hans bøger på dansk, den absolut læseværdige (hvis man kan finde den) „Flyvende tallerkener fra verdensrummet“. Keyhoe var medstifter – og indtil omorganiseringen for et par år siden, leder – af den berømte amerikanske UFO-organisation NICAP i Washington.

af Donald E. Keyhoe

Flyet befandt sig ca. 140 km øst for Chicago, da kaptajn Robert F. Manning så det mystiske lys.

Det var om aftenen den 27. april 1950. Klokken 20,25 kom DC-3'eren fra Trans World Air Lines flyvende vestpå i 600 meters højde over Goshen, Indiana. Ved styregrejerne i venstre side sad kaptajn Robert Adickes, en kraftigt bygget tidligere marinepilot med 10 års tjene-

ste i TWA bag sig. Manning, der var højere, blond og med et roligt gemyt, var også kaptajn med høj rang, men på denne tur sad han i højre side som 2. pilot.

Manning kiggede ud fra det mørklagte cockpit. 40 km forude lå South Bend som et vidtstrakt lystæppe i mørket. Det tætte skydække i 1200 meters højde gjorde himlen over dem sort. Bagude til højre kunne han se Elkhart,

*Luftkaptajn
Robert Adickes
og
luftkaptajn
Robert F. Manning.*

der lå omkring 10 km nordpå. Det var noget, han ofte gjorde – så efter Elkhart – for han havde engang boet der. Pludselig fangedes kaptajn Mannings blik af et mærkeligt rødt lys, der bevægede sig hurtigt afsted nær horisonten. Det kom mod nord fra et punkt nogle kilometer bagude og steg op udfor højre side. Forbløffet så han det komme nærmere. Dette her var ikke noget lys fra et flys vingspids – dertil var det røde lys for kraftigt. Hans forbavelse blev endnu større, da han så, at lyset blev større. Hvad dette end var, et almindeligt fly var det i hvert fald ikke.

DC-3'eren fløj med en march-hastighed på 280 km/t, men den mystiske glødende genstand overhalede dem hurtigt. Nu var det blevet orange-rødt i farven, som en rund klat glødende metal, der fór gennem den natlige himmel. Ved at strække hals kunne Manning se ned på en kugleformet tingest, der glødede klart på oversiden, mens den nederste halvdel var halvt i skygge.

Et øjeblik tvivlede han på sine sanser. Han havde hørt om „tallerken“-rapporter fra andre trafikpiloter, men dette var næsten for fantastisk. Han vendte sig mod Adickens.

„Se lige herover. Hvad tror du, det er?“

Kaptajn Adickes vendte sig. Overrasket rejste han sig fra sædet og stirrede ud gennem styrbords vindue. Tingesten var stadig på vej opad og var endnu ikke nået helt på højde med flyet. Hen over dens top kunne han se spredte lys på jorden, og under den billygter på en lan-

devej. Han kunne kun gætte på dens størrelse, men den så ud til at være mindst 6 meter i diameter og formentlig nærmere de 15 meter. De to piloter stirrede på hinanden, så rakte Adickes ud efter sin mikrofon og kaldte TWA i Chicago.

„Vi har observeret et mærkeligt objekt ud for styrbords vinge,“ fik han i en fart fortalt den vagthavende. „Spørg trafikkontrollen, om der er fly i nærheden af os.“

I løbet af et øjeblik kom svaret. Lufttrafikkontrollen havde ingen underretning om andet, der kunne befinde sig i nærheden af deres fly. Adickes og Manning så atter ud på tallerkenen. Den så ud til at være en ca. 800 meter borte og holdt nu samme hastighed som flyet. Adickes rystede vantro på hovedet. Den lignede præcis et enormt rundt hjul, som rullede hen ad en vej; men hvordan kunne sådan en genstand holde sig i luften?

„Jeg vil prøve at liste mig ind på den“, sagde han til Manning. Han drejede flyet i en blød kurve over mod den glødende skive, men denne gled straks bort og holdt den samme afstand. Han forsøgte igen, men med samme resultat.

„Kald på stewardessen“, sagde han kort. „Jeg vil også have, at andre ser det her.“

Bagude, i kabinen, så stewardessen, Gloria Hinshaw, blinksignalet. Hun skyndte sig op gennem midtergangen og ud i cockpit'et.

„Se lige derud engang“, sagde Adickes. Han pegede i retning af højre vinge. Forbløffet stir-

rede hun ud på den glødende tallerken. Den fløj atter parallelt med flyet.

„Hvad i alverden er det?“ udbrød Gloria Hinshaw. „Vi ved det ikke,“ sagde Manning. „Gå ud og sig det til passagererne“, sagde Adickes hurtigt. „Få dem allesammen til at se ud på den.“

Stewardessen vendte tilbage til kabinen. Den forreste passager, der sad på et enkelt sæde i højre side, sov trygt. Hun vendte sig mod de to på den anden side af midtergangen – Clifford H. Jenkins og Dean C. Bourland, begge fra Boeing flyfabrikkerne.

„Der er en flyvende tallerken derude. Se ud på styrbords side.“

Jenkins lo, men så så hendes ansigtsudtryk. Så sprang han op og spejdede ud af vinduet på modsatte side. Bourland bøjede sig ved siden af ham. Fra den oplyste kabine var tallerkenens form mindre tydelig. For Jenkins så den ud som en tåget stribe vinduer oplyst af et besynderligt rødt lys. Det lignede ikke noget som helst, han tidligere havde set – og han kendte alle typer af fly.

Mens Jenkins og Bourland stirrede på tallerkenen, kom kaptajn Adickes farende ud fra cockpit'et. Den sovende passager vågnede op, da Adickes bøjede sig ned for at se ud gennem hans vindue. „Hvad er der i vejen – hvad sker der?“ spurgte han.

„Se derud,“ sagde Adickes. „Kan De se den tingest?“ Han vendte sig mod de to Boeing-folk. „Så De det? Jeg vil gerne have masser af vidner på dette her.“

Passagererne i styrbords side betragtede tallerkenen, men i bagbords side agterude havde stewardessen besværligheder. Nogle af passagererne, heriblandt en, der tydeligt nok havde fået en drink eller to, før han var kommet om bord, troede det hele var en spøg.

„Javist, ja, lad os allesammen se den flyvende tallerken,“ klukkede den beduggede herre. „Lad os se de små mænd fra Mars.“

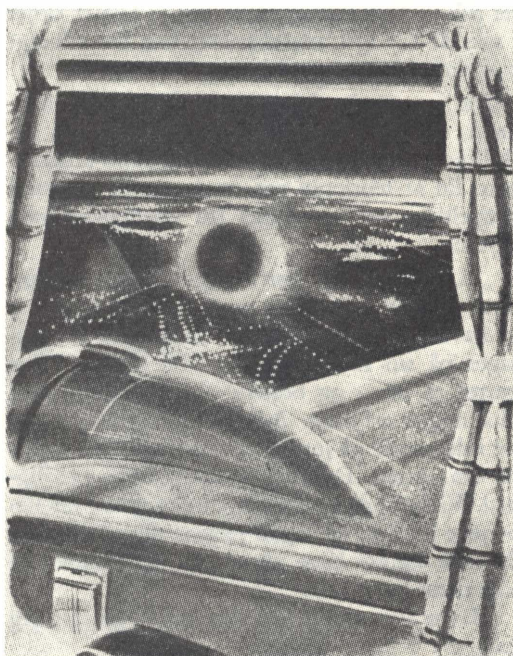
Han tav med åben mund, da han så den mærkelige røde genstand, der glødede udfor vingen. Med øjnene på stilke faldt han tilbage i sædet.

Idet Adickes vendte tilbage til cockpit'et, var Manning ved at hænge mikrofonen på plads.

„Jeg kaldte South Bend radiokontrollen,“ sagde Manning. „Jeg bad dem gå ud og se, om de kunne få øje på tingesten.“

Adickes overtog styringen og foretog endnu et forsigtigt forsøg på at liste sig ind på tallerkenen. Da den atter gled væk, svingede han flyet hurtigt rundt for at jage den direkte. Øjeblikkelig dykkede den glødende skive. I løbet af lige godt et sekund gik den ned i 450 meters højde og fór mod nord forbi South Bend. Adickes bedømte dens fart til lige ved 640 km/t. Det underlige lys blev ved at være synligt i nogle få minutter endnu – en klar rød plet mod jorden, og den blev stadig mindre. Så blegnede den og forsvandt.

Adickes melding over radioen til Chicago var blevet opfanget af folk fra aviserne. Journalisterne stod og ventede i lufthavnen, og snart var historien blevet telegraferet vidt og bredt omkring. Den vakte usædvanligt stor opmærksomhed. Dette var ikke endnu en tallerken-historie, man blot kunne feje af bordet med et grin. Foruden besætningen var der også passagerer som vidner. Det havde Adickes,

som huskede, hvilken latterliggørelse, der var blevet andre piloter til del, omhyggeligt sørget for.

På grund af den usædvanlige karakter af denne tallerken-observation-fra-fly, blev jeg af tidsskriftet TRUE anmodet om at foretage en tilbundsående undersøgelse. Alle de tre besætningsmedlemmer blev interviewet. Alle – på nær 5 – af de 16 passagerer blev fundet. Jeg fik detaljerede øjenvidneberetninger ved at foretage langdistance telefonopringninger til Seattle, Minneapolis, Chicago, Dayton og adskillige andre byer.

Som vi havde ventet, var der forskelle i vidernes beretninger. Alle disse variationer er blevet noteret. Resultatet er denne rapport, som vi mener er en nøjagtig, uhildet beretning om, hvad der faktisk skete om aftenen den 27. april.

Inden jeg traf de to piloter fra Flight 117, talte jeg med andre i TWA, som kendte dem.

„Stilfærdige .. moderate .. alvorlige .. omhyggelige.“ Dette var nogle af de betegnelser, der blev anvendt om begge mænd. Ingen i TWA betvivler, at Adickes og Manning så nøjagtig det, de sagde, de så.

Manning, som så tallerkenen først, har været pilot i Flyvevåbnet. Han har (i 1950) fløjet i seks år for luftfartsselskabet; han har tilbragt omkring 6.000 timer i luften.

Da jeg mødte Manning i Pittsburgh lufthavn, var der allerede blevet offentliggjort adskillige „forklaringer“ på South-Bend-tallerkenen. En af teorierne var, at den røde genstand simpelthen var en refleks fra smelteovne mod skyerne.

„Ja, det har jeg hørt,“ sagde kaptajn Manning til mig. „Der var også en, der sagde, at vi havde set en brændende lade. Selv en passager på sin første flyvetur ville næppe blive narret så let – og bestemt ikke en pilot med blot nogen erfaring. Adickes og jeg har begge set ildebrande på jorden og reflekser mod skyerne om natten. Der var overhovedet ingen lighed. Vi befandt os omkring 140 km fra smelteovnene i Gary, og ingen refleks eller brændende lade kunne have steget op og manøvreret som dette her.“

„Hvor stor mener De, den var?“ spurgte jeg ham.

„Det er svært at sige, fordi vi kun kunne gætte på dens afstand fra os,“ sagde Manning. „Men den må have været temmelig stor. Da vi først så tingesten, befandt den sig nær horisonten. Så den må have været mange kilometer borte, måske 16 eller flere. Allerede den gang var den alligevel så stor, at den trådte frem.“

Manning rammede stille og roligt en pæl gennem den tanke, at tallerkenen havde været et jetfly's bagudvendte udstødningsrør.

„Jeg har set masser af jetfly om natten. Hvis man er direkte bag et, ser man i kort tid en rund, rød plet. Men denne genstand var enorm i sammenligning hermed. Den lignede ikke på nogen måde en jet. Desuden så jeg den komme frem til os bagfra. Et jetflys udstødning ville være usynlig fra denne vinkel. Man ville heller ikke kunne se meget fra siden.“

Da Manning første gang så genstanden, fortalte han, forekom den at være klarere i farven, end da den fløj ved siden af dem. Han ville imidlertid ikke fremsætte nogen opfattelse, da jeg spurgte ham, om dette kunne tolkes som et tegn på, at den benyttede mindre kraft, da den sagtnede farten for at følge rutemaskinen.

„Jeg kan ikke sværge på, nøjagtigt hvordan dens facon var,“ fortalte Manning mig. „Da den kom frem bagfra, var den først blot en klar, rød plet. På et tidspunkt havde jeg en fornemmelse af at se ned på toppen af en kugle. Men det meste af tiden var den kun en stor orangerød klat, som en masse af glødende hedt metal, derude på himlen.“

Selv om Manning ikke havde set den som en skive, der rullede afsted på højkant, indrømmede han, at en kugleformet genstand godt kunne tage sig ud som et rullende hjul. Han delte kaptajn Adickes opfattelse, at genstanden havde afværget deres forsøg på at nærme sig den.

„Som at flyve i formation med et andet fly,“ var hans beskrivelse. „Den syntes at glide væk, når vi drejede over mod den.“

Manning kom ikke med nogen formodning om, hvad genstanden var, eller hvordan den blev drevet og styret.

„Alt, hvad jeg kan sige, er, at den afgjort var der. De fleste af de ombordværende så den. Og den var fuldstændigt forskellig fra noget

almindeligt fly – uhyggelig – nok til at ryste enhver, der først så den.“

Kaptajn Adickes var enig i, at tingesten så besynderlig ud. Da jeg mødte ham i Washington, fortalte han mig, at han tidligere kun havde været halvvejs overbevist af andre piloters rapporter om flyvende tallerkener. „Men nu ved jeg, at de bestemt findes. Dette var ikke noget fly, og det var ikke fantasi.“

Adickes sagde, at han havde set jetfly om natten. Han bekræftede fuldt ud Mannings afvisning af denne forklaring.

„Og det var ikke St. Elmsild eller nogen form for reflekser i skyerne,“ tilføjede han. „En masse af mine 7.800 flyvetimer blev anvendt på natflyvning. Jeg har set sådan omtrent alt, hvad man kunne forvente at støde på, men aldrig noget, der lignede den skive.“

Kaptajn Adickes sagde, at dens nærhed ikke havde nogen indflydelse på radio-modtagelsen. Han bemærkede heller ingen afvigelser på sine instrumenter. Genstandens farve, sagde han, var ikke klart kirsebærrød, som nogle aviser havde skrevet. Den var derimod nogenlunde samme matrøde farve, som rødglødende metal har.

„Manning og jeg kunne kun skønne om dens størrelse,“ sagde han. „Den kan godt have været endnu større end 15 meter i diameter, afhængigt af dens afstand fra os. Dette vil give Dem en fornemmelse af det: Da jeg forsøgte at komme ind mod den på tværs, den sidste gang, før den fór ned over South Bend med det dobbelte af vor fart – et sted mellem 560 og 640 km/t. Men selv med den fart varede det flere minutter, før den tonede bort. Så den må have været temmelig stor.“

Da tingesten satte farten op for at slippe væk, fortalte Adickes, drejede den sig sådan, at han fik et glimt af den fra siden. Dens tykkelse så ud til at være omkring 10 pct. af diameteren.

Andre rute-piloter havde fortalt ham om forgæves forsøg på at indhente flyvende tallerkener, fortalte kaptajn Adickes mig.

„Jeg troede, at de måske havde fantaseret sig til det; men nu ved jeg bedre. Jeg prøvede at snige mig ind på den, og også at komme op over den. Hver gang svingede den væk. Og da

jeg satte direkte efter tingesten, fór den væk med lynets hast.“

Fra det mørke cockpit så også stewardesse Gloria Hinshaw genstanden svinge bort. Bagude i den oplyste kabine så hun den atter i kort tid, da den hurtigt accelererede væk og dykkede ned over South Bend.

„Hvordan så den ud, set med Deres øjne?“ spurgte jeg hende.

„Som et stort, rødt hjul, der rullede afsted,“ sagde hun. „Jeg har ingen anelse om, hvad det var, men det var sandelig en mærkeligt udseende tingest. Hvis jeg ikke rent faktisk havde set den, tror jeg ikke, jeg ville have troet på det.“

Ingen af passagererne blev skræmt af tallerkenen, men frk. Hinshaw havde et øjeblik været bekymret, da hun lige havde fortalt dem om den.

„Nogle af dem blev ophidsede,“ sagde hun, „men ingen syntes at blive nervøse. Og selvfølgelig var der nogle, som end ikke troede på det – de sad i den anden side, længere tilbage. Resten af os blev udsat for en masse drilleri fra dem, før vi landede. Men én ting er sikker – de, som så den, vil ikke mere le ad tallerkenberetninger.“

I 2. del af artiklen – i næste nummer – bringer vi nogle af fly-passagerernes øjenvidne-beretninger.

True Magazine, august 1950. /Iver O. Kjems.

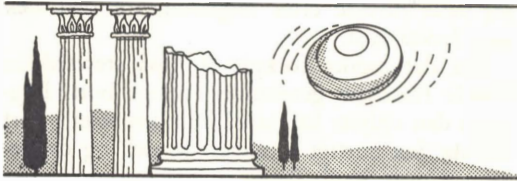
UFO'ER OG DYR

Villa Rosas, Bahia Blanca, Argentina (19. juli 1965, kl. 09,30).

Forskellige folk så et „blændende rødt lys“ på himlen. En mand var i sin patio, hvor han havde nogle kanarifugle, og han lagde mærke til, at kanarifuglene også havde opdaget det røde lys og reagerede på det med skræmte skrig. De var voldsomt nervøse og ville ikke synge i to dage efter.

„La Crónica“, Buenos Aires, d. 23. juli 1965.

/BS.

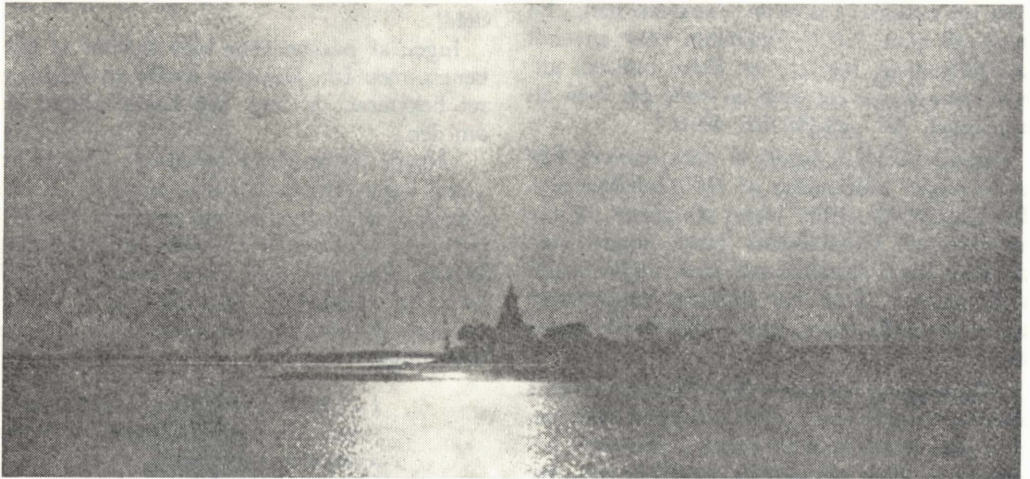

UFO'ER I FORTIDEN

РОБОЗЕРСКОЕ ДИВО

Ю. РОСЦИУС

Russisk observation fra 1663!

Vidunderet i Robozero

En russisk videnskabsmand, Yuri A. Fomine, har sendt det franske UFO-tidsskrift „Phénomènes Spatiaux“ denne interessante artikel, der i sin oprindelige form blev trykt i det russiske blad „Znaniya-Sila“ (Viden er Magt) nr. 8, august 1970. Den skildrer en yderst besynderlig historisk begivenhed, der fandt sted i det 17. århundredes Rusland. Selv om artiklens forfatter udviser en fornuftig tilbageholdenhed, mener hr. Fomine, at denne begivenhed kan betragtes som et UFO-tilfælde. Oversættelsen fra russisk til fransk er foretaget af Sviatoslav Bouzeskoul.

af Yu. Rostsius

Dersom begivenheden havde fundet sted i dag, ville vore aviser have udstyret den med overskrifter som: „Mirakel over Robozero“, „En enorm ildkugle observeret i over en time“, „Tre vidner forbrændt under forsøg på at nærme sig den underlige genstand“, „Enormt kugelyn eller sonde fra Kosmos“, etc. Men den tids Rusland kendte ikke til aviser; de dukkede først op en fyrre års tid senere, under Paul I. Jeg vil ikke omskrive det gamle vidneudsagn, men vil bringe nogle af de mere sigende uddrag heraf:

„Til Hans Herlighed Prior Nikita, Hans Herlighed Klosterbroder¹⁾ Matveii, Hans Herlighed Kældermester-Broder Pavel, og Deres Herligheder Forsamlingen af Brødre i Klosteret St-Cyrille! Mine Herrer! Eders Tjener, Ivachko Rjevskoï, hilser Eder underdanigt. Bonden Levka Fedorov fra Landsbyen Mys har for mig berettet følgende: På den femtende Dag i Maaneden August Aar 1712), Lørdag, begav Folkene fra Belozero Distriktet, fra Robozeros Landsbyer, fra forskellige Jorder og Godser, sig i store Mængder til Messe i Sognekirken... Og i denne Stund kom der fra Himlen en meget kraftig Larm, og mange Mennesker gik ud paa Pladsen foran Kirken, og han, Levka, stod dér på Forpladsen og saa den guddommelige Tilskikkelse: Fra Vinterens Verdenshjørne³⁾, på den klareste af Himle, uden en Sky, dukkede en stor Ild op over Robozero og bevægede sig mod Syd, langs Søen, hen over Vandet; og den havde denne Flamme på tyve *sazheni*⁴⁾ og derover fra alle Sider; og en blaa Røg på tyve *sazheni* var på Siden af og foran Flammen, og også to Ildstraaler... og stor Ild og to mindre Flammer, mere blev det ikke til; og efter omkring en Times Tid dukkede den samme Ild paany op over Søen, fra det samme Sted, hvor den første Gang var forsvundet, og gik en halv *Verst*⁵⁾ fra Syd mod Vest og forsvandt paa samme Maade... tredje Gang kom denne Ild tilbage, mere skræmmende end den første Gang, i Kraft af sin Størrelse, og derefter begav den sig mod Vest; og blev staaende alt i alt, over Robozero, denne Ild, over Søen, i omkring halvanden Time; og ovennævnte Sø måler to *Verst* i Længden og een i Bredden... paa Søen sejlede nogle Bønder i en Baad, og Flammen fra denne Ild var saa brændende, at de ikke kunne nærme sig den; og Søen, denne var oplyst helt ned til Bunden, paa det dybeste Sted,

paa Midten, er denne Sø fire *Sazheni* (dyb), og Fiskene, som flygtede mod Bredderne, dem saa de alle, og under Ilden blev Vandet, af Flammen, som dækket af Rust...“

Dette dokument blev oprindelig offentliggjort i „Historiske Dokumenter, samlet og udgivet af den arkæologiske Kommission (Bind IV, St. Petersburg, 1842), side 331 og 332 under § 170, under titlen „30. November 1662 og August 1663. Beretninger fra St. Cyrille Klosteret i Belozero til Myndighederne, om Meteoror meldt i Belozero Distriktet“. I slutningen af den anden rapport, den, som interesserer os, har man med kursiv bemærket: „Original-teksten er skrevet i kolonner på to (løse) ark. De to dokumenter stammer fra den arkæografiske ekspeditions akter“. Således er de to dokumenters ægthed ubestridelig.

Hvad angår dokumentets værdi som virkeligheds-beskrivende, bør man hædre dets forfatter Ivachka Rjevskoï's kloge skepsis. Han har verificeret øjenvidnet, Levka Fedorov's påstande, sådan som han udtrykker det i slutningen af sin redegørelse: „Og jeg, Eders Tjener, har ilksomt sendt Bud efter Nyheder hos Præsterne fra Robozero-Distriktet, og de har givet mig et Brev i hænde, der siger, at en saadan Begivenhed virkelig er forekommet hos dem på denne Dag...“

Naturligvis vil der være læsere, der vil betegne Rjevskoï som en spasmager; men er en sådan mistanke begrundet?

På den tid ville en elementær undersøgelse af Rjevskoï's beretning hurtigt have kunnet påvise, at denne bedrog sine overordnede, nemlig de strenge klostermyndigheder. Den hypotese, at Rjevskoï er sindssyg, mangler grundlag, thi i så tilfælde ville de ovennævnte myndigheder ikke have tillagt beretningen nogen betydning.

Vi har altså her et troværdigt dokument, udformet i et fremmedartet sprog, som beretter om et gådefuldt fænomen. Det besynderlige sprog tilslører til en vis grad den omtalte hændelse. Det væsentlige i den kunne omskrives til moderne sprog på følgende måde:

Den 15. august 1663, mellem kl. 10 og 12

1): Egl. *staretz*: Ældste, ærværdige.

2): *Det drejer sig om år 7171 efter „Verdens Skabelse“, dvs. år 1663 efter den nugældende kalender.*

3): Nord.

4): En *sazhen* er lig med 2,13 meter.

5): En *verst* er lig 1066 meter.

(lokal tid) hørtes en voldsom støj, ledsaget af tilsynekomsten, på den skyfri himmel, af en enorm flammende genstand med en diameter på ikke under 40 meter (dvs. højden på et 12-etagers hus!) Genstanden bevæger sig mod syd og glider hen over Robozero-søen. Fortil fra genstanden udgår to ild-, bundter“, og fra dens omrids udstrømmer en blålig røg. Efter at have tilbagelagt en vis strækning hen over søen, forsvinder genstanden under ikke opklarede omstændigheder. Imidlertid kommer den, efter ret kort tids forløb, igen til syne, i en afstand af omkring en halv km sydvest for det sted, hvor dens første forsvinden havde fundet sted. Den 2. tilsynekomst afsluttedes ligeledes med en mindskelse af strålings-intensiteten, efterfulgt af fænomenets forsvinden. Påny, efter en vis, relativt kort frist, viser det samme glødende legeme sig, denne gang endnu større at se til, mere lysende og mere imponerende, en halv km længere mod vest; så slukkes det og forsvinder.

I alt var det mærkeligt objekt over søen i ca. 1½ time. Søens dimensioner er ret begrænsede: ca. 2 km i længden og 1 km i bredden. På det tidspunkt, hvor fænomenet viser sig, sejler nogle bønder rundt på søen i en båd og forsøger at nærme sig genstanden. Forsøget går i vasken på grund af den uudholdelige varme, der strømmer ud fra legemet. Lyset, der udgår fra dette er så kraftigt, at søens bund, der ligger i ca. 8 meters dybde, bliver synlig, og man kan således iagttage fiskenes flugt i alle retninger. Der, hvor ilden under sin bevægelse indvirker på vandets overflade, viser sig en besynderlig brun farve, der ligner rust. Denne opløses efterhånden af vinden.

Hvad er det nu for et fænomen? Man kan tænke på en (luft)spejling; men, i så tilfælde mangler vi stadig en forklaring på støjen, der ledsager genstandens tilsynekomst, den varme som bådens besætning føler, fiskenes adfærd og endelig dannelsen af den mærkelige brune farve.

Måske drejer det sig om et tilfælde af kollektiv (masse-) hallucination? Men fænomenet er iagttaget af to hold vidner med en indbyrdes

afstand på flere hundrede meter. De to gruppers angivelser stemmer overens og kompletterer hinanden med en række detaljer, som er i god overensstemmelse med observatøernes respektive placering. Fra pladsen foran kirken var fænomenet synligt i sin helhed, uden at man kunne iagttage enkeltheder. Til gengæld har iagttagerne, der befandt sig i båden, bemærket detaljer, som gruppen på pladsen ikke kunne skelne.

Det slående er den usædvanligt sammensatte karakter af denne formodede masse-hallucination: efter den fra starten kan høres, bliver den synlig, mens den for en del af vidnernes vedkommende næsten ledsages af brandsår.

Tilbage står kun (den mulighed) at betragte den ukendte kugle som et fysisk legeme.

I de „Historiske Dokumenter...“ citeret ovenfor, optræder dokumentet under titlen „Beretninger fra St. Cyrille klosteret i Belozero til Myndighederne, om *Meteoror* meldt i Belozero Distriktet“.

Samme konklusion tiltræder astronomen D. O. Sviatskij med hensyn til det beskrevne fænomen. I værket „Astronomiske fænomener i de russiske krøniker“ (St. Petersburg, 1915) bemærker han: „Meteorstenens eksplosion den 15. august 1663 har sandsynligvis fundet sted i sydvestlig retning, om formiddagen, på klar himmel. To brudstykker er blevet slynget ud i sydlig retning og har passeret hen over søen, (hvorimod) det tredje og fjerde brudstykke er faldet ned i vest (side 190).

Det er vanskeligt at dele denne opfattelse. For det første fremhæver dokumentet, at et legeme af samme slags (måske endda det samme!) er blevet set tre gange af vidnerne med små intervaller, der dog kunne opfattes, mens det, at en meteorit eksploderer og bliver til småstykker, er en begivenhed, der finder sted praktisk taget øjeblikkeligt. I øvrigt skriver Sviatskij: „To brudstykker er blevet udslynget...“, mens dokumentet omtaler, hvordan bønderne, der befandt sig i båden, forsøger at nærme sig – et forsøg, der mislykkes, som teksten lader os forstå, fordi „... ildflammen var så brændende, at de ikke kunne nærme sig den...“ Udtrykket „udslynget“ er her fuldstændig misvisende. Genstandens hastighed var på dette

tidspunkt omtrent den samme som bådens, dvs. omkring 4 til 6 km/t.

På den anden side har ilden holdt sig svævende over søen i en vis tid, efter som man har kunnet iagttage de panikslagne fisks flugt på søens oplyste bund. Dokumentet angiver endda en temmelig lang varighed af den samlede observation: „...og denne ild forblev alt i alt over Robozero, over søen, halvanden time...“.

Meteoriter er himmellegemer, som er temmelig godt udforsket. Man ved, at deres hastighed i rummet er på ca. 30 til 40 km/sek. Jordens omløbshastighed er 30 km/sek. Meteoritens relative hastighed i forhold til Jorden afhænger på én gang af hvert af de to legemers reelle hastighed og af deres baners indbyrdes forhold (retning). Hvis meteoriten og Jorden går i retning mod hinanden, når deres relative hastighed op på 60–70 km/sek. Hvis deres bevægelse går i samme retning, så den ene indhenter den anden, kan denne hastighed være i nærheden af nul. Imidlertid øger Jordens tyngdefelt en sådan relativt langsom meteorits hastighed til ca. 11 km/sek. Meteoriten trænger derefter ned gennem den ydre atmosfære, og derpå daler den ned i de tætte, nedre lag, hvor den bliver opbremset. Meteoritens endelige skæbne afhænger nu af dens vægtfylde: jo større den er, desto større bliver dens hastighed. Meteoriter med en vægt på 10–100 gram rammer jordoverfladen med en fart på omkring 10 meter i sekundet. Med hensyn til de kosmiske gæster, der vejer hundreder af kilo, kan denne hastighed nå helt op på 500 m/sek.

Det legeme, der beskrives i dokumentet, kan have haft en vægt på fra 30.000 til 250.000 tons (!)⁶⁾. Det er let at se, at et sådant legemes hastighed ville være enorm. Det bør bemærkes, at hvis et givet legeme trænger gennem Jordens atmosfære med en fart på 5 km/sek, vil det øjeblikkelig blive opløst ved en termisk eksplosion. Denne eksplosions energi vil nogenlunde svare til en mængde trotyl af samme størrelse som legemet! Selv, hvis vi antager, at Robozero-kuglen var af is, ville eksplosionsstyrken

have været halvanden gang så stor som atomeksplosionerne i Hiroshima og Nagasaki. Under disse omstændigheder ville der ikke have været ét øjenvidne tilbage i flere kilometers afstand rundt om eksplosionens epicenter. Men vidnerne har været der, og der har ikke været nogen eksplosion. Følgelig må legemets hastighed have været meget mindre end 5 km/sek.

Imidlertid kan farten heller ikke have været alt for lille, og dette af følgende årsager. Beregnet på basis af synets rent teoretiske rækkevidde og under hensyntagen til det menneskelige øjes opløsningsevne er et legeme, der måler 40 meter i udstrækning, synligt på 130 km's afstand. I praksis er denne afstand dog begrænset til ca. 10 km. Derfor har legemets hastighed, under færden hen over søen, været ca. 5 km/t. Hvis legemet havde nærmet sig søen med denne fart, ville det have brugt næsten 2 timer for at tilbagelægge 10 km. Vidnerne erklærer, at kuglen har gennemløbet denne strækning på blot nogle minutter. Heraf følger, at genstandens hastighed har varieret. Efter at have været ret stor i begyndelsen (ved ankomsten), har den derefter måttet aftage helt ned til 1,3–1,5 meter i sekundet (4,6–5,4 km/t). Ikke desto mindre er legemet trods disse omstændigheder, ikke faldet ned, men har, svævende hen over søen, bevæget sig, denne gang vandret. Hvordan kan det gå til? Hvilken hastighed man end vil tillægge en meteorit, bør den da ikke falde ned? Dokumentet taler imidlertid ikke om noget fald, omend et fænomen af denne størrelse ikke kan passere upåagtet. Rapporten anfører kun, at legemet endeligt forsvinder ved slutningen af dets 3. optræden.

Som vi altså kan se, går forsøget på at identificere det beskrevne fænomen som en meteorit, i vasken.

Måske var det ikke en meteorit, men en lille komet, eller mere præcist, dens kerne?

Lad os straks bemærke, at sandsynligheden for et møde mellem Jorden og en komet-kerne er flere hundrede milliarder gange mindre end et meteoritnedfald. Den beregnes til ca. 1 gang pr. 80 millioner år! I øvrigt bevæger kometer sig med kosmiske hastigheder, og sammenligningen mellem en komet-kerne, og det i dokumentet beskrevne legeme, støder på de sam-

⁶⁾: Den nedre værdi svarer til vægten af en iskugle på 40 m i diameter, den øvre til en ildkugle med samme diameter.

me vanskeligheder som for meteoritens vedkommende.

Der er endnu et fænomen, som kan fremdrages som en mulig løsning på Robozero-gåden. Jeg tænker på kuglelyen. Dette fænomens natur er endnu kun utilstrækkeligt oplyst. Dog må forsøget på at identificere Robozero-kuglen som et kuglelyn ikke betragtes som en fremgangsmåde, der består i at „stoppe det ene hul med et andet.“

Selv om vi ved meget lidt om de processer, der finder sted i kuglelynene, gør de forskellige observationer af dem det dog muligt for os at at danne os en idé om de betingelser, der fører til deres opståen, om deres udseende, deres adfærd og deres ledsagefænomener.

Det er fastslået, at kuglelynene i almindelighed optræder i forbindelse med uvejrns fronter, ved slutningen af tordenvejr, og oftest i juli-august. Kuglelyn optræder som oftest efter almindelige lyn. Et kuglelyns levetid regnes at være mellem 1 og 5 minutter (sjældent mere). Den diameter, man normalt har iagttaget, ligger mellem 10 og 20 cm, selv om man har rapporteret et tilfælde, hvor den nærmede sig 27 meter! (Så er det bare spørgsmålet, om dette sidste har været et kuglelyn? o.a.) Kuglelynene kan optræde stationært, men kan ligeledes bevæge sig med en fart, der kan nå op på flere hundrede km/t.⁷⁾ og på hvilken som helst måde, uafhængigt af vindretningen. Et betydeligt antal iagttagere har rapporteret støj af varierende styrke, lysudvikling, røgudvikling, en fornemmelse af varme.

Mere end halvdelen af de beskrevne kuglelyn er røde eller rødgule, med farver, der minder om en flamme. Deres forsvinden er snart lydløs, snart ledsaget af en eksplosion.

Robozero-vidunderet har mange træk fælles med kuglelyn. Ved en nærmere undersøgelse er disse ligheder dog ikke tilstrækkelige til, at man kan tillade sig at rubricere fænomenet som

et kuglelyn. Hvis dette trods alt alligevel er tilfældet, måtte det her observerede kuglelyn i sandhed have været gigantisk, overgå alle, der nogen sinde er beskrevet, og udgøre en observation uden sidestykke.

Hvilke karakteristika taler imod hypotesen om kuglelyn? For det første, tidspunktet: en varm, solrig sommerdag. For det andet kom kuglen til syne på den klare himmel (og uden en eneste sky, som dokumentet understreger). Det er umuligt at forklare det som et kuglelyn, at kuglen kom til syne en anden og tredje gang, og dette fandt sted i vidners umiddelbare nærhed, bogstaveligt talt for øjnene af dem. Det samme gælder tilstedeværelsen af de to ildstråler, som dokumentet omtaler. Man forbløffes endelig over observationens lange varighed (næsten en halv tm.!) (skal vel være 1½ tm. o.a.), lige som over tilsynkomsten af den besynderlige rødlige farve på vandoverfladen.

Hvad er det da for et fænomen?

Lad os gøre endnu et forsøg, et sidste, på at gennemtrænge Robozero-vidunderets mysterium. For tyve år siden har den australske radioastronom Ronald Bracewell, fra Stanford-universitetet, fremsat en interessant hypotese. Han tænker sig, at de civilisationer, der findes i Mælkevejen, kunne udsende automatiske sonder i forskellige retninger. Opgaven for sådanne automatiske apparater, udsendt fra andre planeter, skulle være at afsløre eksistensen af fremmede civilisationer, at indsamle oplysninger om dem, at tiltrække sig deres opmærksomhed og etablere kontakt.

Det ville være fristende at sammenligne vor mærkelige kugle med en sådan ikke-jordisk sonde. Det ulykkelige er, at vi ikke ved, hvordan vi kan gøre det. (For) Hvordan ser en sådan sonde ud, hvordan „opfører“ den sig? For kuglens vedkommende ved vi da i det mindste noget om denne, men, hvad sonden angår, kan vi tillægge den alt, hvad vor fantasi kan udtænke. Kan vi da betragte en sådan forklaring som redegørelse og pletfri?

Skulle vi ikke ifølge dette ræsonnement, benævne det legeme, som vækker vor nysgerrighed, „flyvende tallerken“ – men, ville den men-

⁷⁾: Ifølge visse angivelser har kuglelyns maksimale hastighed været 100 km/sek., dvs. 360.000 km/t. [fr. Leonov R. A. „Zagadka sharovoi molnii“ (kuglelynets gåde), Moskva 1965, side 68.

neskelige erkendelse om det, der interesserer os, nemlig universet, være blevet forøget herved?

Når vi da tilsyneladende har opbrugt alle de forklaringer, vi kan forestille os, lige fra de elementære og banale til de søgte og fantastiske, bør vi anse det for umuligt fuldstændig at sætte det betagende fænomen, beskrevet i dokumentet, i forbindelse med noget som helst andet nukendt fænomen. Hvad var det så?

Spørgsmålet står åbent. Problemets data, – hvis man kan sige det sådan – er klare, og enhver af vore læsere kan forsøge på at løse det. Men findes der overhovedet en løsning? Hvem ved? Sandsynligvis ja!

Redaktøren af det franske tidsskrift, René Fouéré, har tilføjet nogle bemærkninger, som det nok vil være nyttigt at viderebringe:

Kommentar til Robozero-vidunderet

Beregningen af den flammende kugles størrelse til 40 meter i diameter forudsætter, at denne kugle havde en fast kerne, der praktisk taget var den samme som (faldt sammen med) dens synlige overflade. Man kunne indvende, at det kugle- eller pæreformede hylster af ioniseret gas (eller „meteor“), som det faste element, (eller „meteorit“) i et „himmelprojekt“ omgiver sig med, udgør en enorm masse sammenlignet med den, som dette faste element optager. Det er sandt nok; men dette foregår i den ydre atmosfære; og i meget lav højde (hen over søen og inden for rækkevidde af, eller næsten ved, bøndernes båd), og i de tætte luftlag, hvor den observerede kugle bevægede sig – med en astronomisk set meget lav hastighed – kan man godkende, at hylsteret af lysende gas, som omgav det faste legeme, havde et volumen af samme størrelsesorden som sidstnævnte, hvilket gør beregningen rimelig.

Hvis man tænker sig, at kuglen, som fløj hen over søen ved Robozero, har kunnet være bemandet, synes dette, på grund af den uudholdelige varme, som denne kugle udsendte, at udgøre et meget alvorligt, men måske teknisk set ikke uløseligt, problem; selv under hensyn

til vor nuværende viden, og uden at vi nødvendigvis må udstyre de eventuelle piloter med de egenskaber, som folketroen tillagde salamandre. På den ene side er vi da heller ikke overbevist om, at varmeudstrålingens intensitet fra „væggen“ var den samme ind mod kuglens centrum som udvendig. På den anden side kan man altid forestille sig et hensigtsmæssigt kølesystem (nedsættelsen af den indvendige temperatur i et almindeligt køleskab må „betales med“ en opvarmning af det ydre rum, det befinder sig i.)

Det må bemærkes, at man tilsyneladende ikke har iagttaget strukturelle enkeltheder på den flammende kugle: hverken riller, døre, køjer eller fremstående dele af nogen art. Men usædvanlige genstande, der bevæger sig med sjælden præcision, har ikke, såvidt deres iagttagere har kunnet se, haft hverken vinduer eller køjer. Det forhold, at man ikke på den kæmpestore Robozero-kugle har kunnet iagttage åbninger, giver os dog ikke lov til at drage nogen afgørende slutning, når det gælder at fastslå, om denne kugle kunne rumme nogen besætning eller ej; og „vidunderet“ i Robozero er stadig et mysterium.

Robozero ligger nær Hvidehavet, ca. 400 km øst for Leningrad.

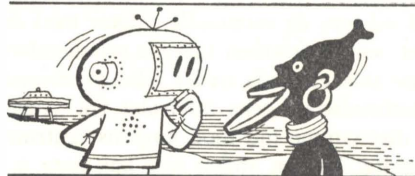
René Fouéré

Phénomènes Spatiaux, marts 71. /Iver O. Kjems

UFO'ER OG DYR

Finland (vinteren 1965–66) – Et UFO svævede over en gård en nat og smeltede sneen på bygningernes tage. En herreløs hund, der hidtil dagligt var kommet til gården for at få mad, nægtede næste morgen at nærme sig ejendommen.

Flying Saucer Review, sept.-okt. 66. /B.S.

RAPPORT HJØRNET

Rapportnyt

Den 30/4 kl. ca. 22,30 observerede O. S. D., 20 år, studerende fra Sønderborg, 4 stk. rødtlysende objekter, han fortæller: Under sejlturen mellem Gelting og Sønderborg, var jeg kl. ca. 22,15 sammen med min veninde gået op på soldækket. Lige efter vi var kommet derop og stod og kiggede mod Sønderborg, fik jeg øje på 4 rødtlysende objekter, der med stor fart fløj lavt (parallelt med jordoverfladen) hen over byen i retning ØV. Da jeg så dem udrød jeg „se“ og pegede efter dem. Min veninde nåede at se et objekt før det forsvandt ind foran skibets forstavn og overbygningen på dette. Jeg løb over til den anden side på skibet for at se, om de skulle dukke op påny, hvad de dog ikke gjorde. Observationen varede ca. 4 sek.

Ved Hejlsminde, havde en mand fra Brørup en observation. Han så et klart lysende objekt, som han tilfældigt opdagede, da han kiggede op. Det sås som en meget kraftigt lysende stjerne, (af lang i facon) men ca. 10 gange så stor. Det befandt sig tilsyneladende på samme sted i ca. 5 min., hvorefter det dalede langsomt mod jorden. Objektet gik ned fra ca. 45 gr. højde; da det havde nået horisonten, udgik der en hvid dampstøje fra det. Vidner påstår, at der sendtes lysglimt fra genstanden, da den var kommet ned til horisonten, både fra venstre og højre side af den.

Et af vore medlemmer har den 12/7 kl. ca. 23,40, sammen med sin kone og deres naboer haft denne oplevelse ved Ellinge Lyng. J. E. N. var på vej over til sig selv, efter aftenkaffe hos naboen. Dejlig stjerneklar aften. Ved sin sæd-

vanlige granskning af himlen ser observatøren på aftenstjernen (Venus). Ca. 2 cm SØ for den, (ind over Vig) ser observatøren et lysende objekt af samme lysstyrke som stjernen. Lyset forsvandt et øjeblik, før at dukke op igen et lille stykke derfra. Både naboerne og konen så objektet, og de konstaterede alle, at objektet blinkede, og at der imellem hvert blink var ca. 3 sek.

Det bevægede sig over himlen i retning NV imod Sj. Odde. Der var ingen lyd at høre. Umiddelbart over observatorerne ændrer objektet kurs ind over landet, derefter til samme kurs som før, for tilsidst at tage retning ud imod bugten og tilbage til den oprindelige kurs. Nu satte objektet farten betydeligt op, derefter forsvandt det ud af synsfeltet i retning af Sj. Odde.

Den 23/10 kl. 19,15 står W. H. i sin have i Kolding og forklarer 2 drenge om stjernebilledernes placering. Pludselig observerer han et svagt lys stik syd. Han tror først, at det er et stjerneskud, men dette var anderledes, det fortsatte flugten tværs over himlen og forsvandt ud af syne mod nord. Det tog en 3-4 sek. for genstanden, at tilbagelægge dette stykke med meget stor fart. Drengene nåede ikke at se det. W. H. har utallige gange set satellitter, stjerneskud o. lign.

Der sker noget i den sydlige landsdel. 24/10 klokken lidt før 20,00 går et ægtepar aftentur, Bøgevang ved Felsted. Pludselig står hele himlen i et flammehav, stærkest lysende i vest. De troede først, at det var et enormt gult lyn, men der fulgte ingen tordenbrag efter. Samtidig gik alt lys ud i en del af Felsted og Tumbøl i ca. 3 min. Nogle steder blinkede lyset, og i flere tilfælde sprang der el-sikringer. Ca. 10 min.

efter at parret er kommet hjem, ser de igen et lyn, denne gang fra deres vindue, heller ikke her var der noget tordenbrag.

I „Sønderjyden“ fra den 1/11 har der været kommentarer om observationer, i alt 4. Citat fra underrubrik: Lydløse, kraftigt lysende genstande leder tanken hen på en art flyvende „tallerkner“ over Sønderjylland.

Men tilsyneladende har der været mere end 4 observationer, for SUFOI har efter henvendelse fra en del mennesker sendt omkring en halv snes UFO-spørgeskemaer ud i området, men desværre varer det lidt længe, inden der bliver svaret.

Den 24/10 kl. 18,45 kørte en 24-årig ekspeditrice i bil med sin forlovede, de befandt sig ved Augustenborg, på Als. De så begge meget kraftigt lys på himlen. Pludselig blev lyset koncentreret om dem. Da de skulle til at kigge efter, var det forsvundet.

Den 26/10 udenfor Felsted centralskole, så 7 unge mennesker fra kl. 18,55–19,00 to objekter bevæge sig på en underlig måde. De så to kugler, som var på størrelse med Mars, de lyste blå-gule. De to objekter samledes, hvorefter de blev dråbeformede, samtidig med, at der blev udsendt et ret kraftigt pulserende lys.

Da objekterne fløj parallelt, var de ca. 40 gr. over horisonten, men under manøvren skiftede de højde til ca. 30 gr.

10-årige Lars fra Svendborg så den 28/10 kl. 16,50 en blank skinnende trekant. Han fik øje på trekanten, da han så efter en kondensstribe. Han gik ind i huset efter en kikkert, hvori han så, at den side på trekanten, der vendte mod Solen, reflekterede stærkt, mens den side, der vendte bort, var mørk.

Objektet fløj langsomt vandret. Det forsvandt bag et hus. Observationen varede 3½ min.

Den 30/10 havde A. A. fra Tved ved Kolding en observation. Han så en rund, kraftig rødt lysende genstand med korona. A. A. så den i ca. 1½ min., hvor den bevægede sig fra SØ og i NV retning. Der tabtes den af syne.

— — —

Den 1/11 var nogle unge mennesker på vej hjem fra en ungdomsklub, Skovbølle på Lolland, kl. var 22,05. De så ca. 10 orangelysende objekter i nordlig retning. Objekterne var lidt større end stjerner og blinkede. Observationen varede ca. 2 min.

Damhusengen i Vanløse den 9/11. Hr. F. F. er på stedet kl. 20,50 og ser en sølvfarvet genstand bevæge sig i vandret flugt over himlen, i retning fra N til S. Objektet sås som et stærkt lysende fartøj, som fløj med meget stor hastighed uden lyd, fortæller F. F.

14-årige Anette fra Åbenrå har den 10/11 set 15 hvidt lysende objekter i NØ. De fløj i en lige linje mod V og fløj 3 og 3. De var lidt større end stjerner og havde samme farve. Objekterne befandt sig i ca. 45 gr. højde.

Den 11/11 kl. 16,45 havde J. S. fra Haderslev en observation, han fortæller:

Jeg kom cyklende fra Kelstrup til Vandling, da jeg i 50–70 gr. højde, kl. 11, for mig lige under skydækket, ser en lysende plet på størrelse med en stavlygte, der lyser imod mig (jeg troede det var et fly med landingslyset tændt), men på et øjeblik, 3–4 sek., blev den på størrelse med en fuldmåne (den lyste nøjagtigt som en projektør, direkte imod mig, så andre må også have set det). Lyset blændede mig stærkt, og det føltes som det kom imod mig med svimlende fart. Da genstanden nåede max. størrelse (fuldmånens), med farven: skærende metallisk hvid, ændrede den kurs ved at tage en drejning på en 80–90 gr. Med en fart, som et jetfly og i en svag bue forsvandt den i skydækket.

På vej op imod skydækket blev genstandens lys svagere og svagere, men inden den forsvandt helt, lagde jeg mærke til en sort afrundet spids, som stak ud foran lyspletten.

I august 1968 var nogle soldater på terrænløb i Hjulebæk skov, Herfra beretter J. M. fra Svinninge: Under terrænløbet så jeg, da vi kom ud af skoven, et lysende, cigarformet objekt, der stod stille på himlen. Vi var nogle stykker,

som betragtede fænemenet, og alt imens blev der udskudt en lysende skive fra objektet, den forsvandt dog kort tid efter til venstre i horisonten. Vi kiggede et stykke tid, men der skete ikke mere, så vi fortsatte løbet. På vejen hjem, hvor der var 25 mand samlet, blev oplevelsen nævnt, og det viste sig, at ca. halvdel af mandskabet havde set det samme fra forskellige steder i området.

— — —

De øvrige observationer var fra Flensborg Fjord 8/7, fra 5580 Nørre Åby 10/7, 6856 Lunde 30/8, 2860 Søborg 18/11, samt 3400 Hillerød 23/11.

EK.

Rapport fra Norge

Den tretti år gamle gårdbrukeren Arne Kurverud hadde ved Nordkisa på Romerike en serie merkelige observasjoner i juli og august måned. Etter artikkel i Romerikes Blad ble Kurverud kontaktet av representanter for Norges UFO-Informasjon, Oslo, og han fylte ut et rapportskjema.

Objektet ble første gang observert onsdag, den 22/7, og så tirsdag 10/8, onsdag 12/8 og søndag 15/8-71. Alle gangene, untatt den siste gangen, viste den seg lavt i nordøst og går i en

bestemt bane mot sydvest, der den forsvinner i horisonten etter ca. en time. Tidspunktet den først viste seg var kl. 23, unntatt ved siste observasjon, søndag den 15/8, da UFO-et kom til syne kl. 22 og står ubevegelig i to timer før den går uhyre langsomt ned i sydvest.

Første gang Kurverud observerte fenomenet trodde han det var en satellitt, men oppgav tanken på grunn av størrelsen. Observatøren virker pålitelig, han har avgjort sett ett eller annet, men har vanskelig for å angi størrelse og avstand. Men han hevder gjenstanden må ha vært av enorm størrelse og befant seg langt borte. Fra sitt vindu betraktet han UFO'et gjennom et teleskop, 30x40.

Objektet beskrives å være av utseende som et hønseegg, klart avtegnet, selvlysende og av kobberfarge. Den roterte langsomt rundt. På „forsiden“ var det spredd et stort antall „huller“, som avgav et hvitt lys, samt et mørkt felt. På „baksiden“ var det åtte lysende huller, sorte striper tversover, samt et bredt, mørkt belte på langs.

Kredit: Jon-Ingar Haltuff, Oslo.

Kommentar: Der er lidt kludder med datoerne. red.

Lysende genstand set mange steder den 3. december og 1. januar.

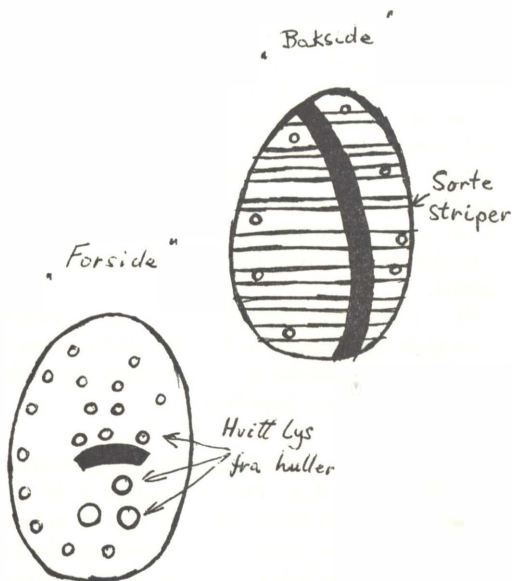
Kl. 16,51 den 3. december flammede en lysende kugle op i sydvest. Først syntes den stillestående og blev omgivet af en korona. Langsomt, men senere hurtigere og hurtigere bevægede genstanden sig mod zenith, samtidig med at korona og lysstyrke aftog. Da genstanden nåede zenith, glødede den helt ud.

Genstanden blev øjensynligt set samtidig fra Lolland i syd til Fyn i vest og Skåne i øst. Efter de oplysninger vi har fået tyder det på, at det har drejet sig om en satellitundergang. Det var sikkert Cosmos 462, som brændte op. Vi håber, at kunne bringe nærmere i næste nummer.

— — —

Også nytårsnat kl. 04,15 blev der set noget over dele af Norge, Sverige og Danmark. En hel formation af genstande sås flyvende fra NV-SØ. Muligvis har også dette haft at gøre med vore kunstige satellitter, men vi efterlyser rapporter for at kunne af- eller bekræfte dette.

øj.

Medlemsorientering

Under denne overskrift bringes i hvert nummer en kort omtale af aktuelt stof, der har til formål at oplyse SUFOI's medlemmer om organisationens arbejde.

Til nye læsere

Hvert år får UFO-NYT nye læsere. Det har vi også fået i år, og vi byder naturligvis velkommen! – Af samme grund kan det være nødvendigt kort at gentage ting, som har været nævnt før.

- Man kan betragte sig som *medlem af SUFOI*, når man abonnerer på UFO-NYT.
- Som medlem kan man bl. a. erhverve SUFOI's bogudgivelser til stærkt reduceret pris.

Emblemet

Forretningsudvalget (FV) har også fået tid til at udforme og udsende *SUFOI-emblemet*. Man har spurgt os, hvorfor vi ikke kunne anvende det *klokkeformede* UFO mere. – For det første ønskede SUFOI sit *eget* emblem, som udelukkende var for medlemmer af SUFOI. Dernæst var det nævnte klokkeformede UFO ikke så iøjnefaldende, som ønskeligt var, og endelig skabte den visse associationer, idet den også benævnes „Adamski-tallerkenen“. Efter SUFOI's mening dækker UFO-sagen over andet og mere end enkelte personers oplevelser. Desuden anvendes „klokken“ af andre organisationer.

– Foruden det smukke emblem i farverne guld og dybblå, har vi fået fremstillet det i et mindre antal som *sølv-manchetknapper*. Interessen herfor viste sig at være så stor, at vi kort før jul i hast måtte bede guldsmeden lave flere sæt. Derfor kan vi endnu levere enkelte sæt.

Gamle årgange

For at kunne dække efterspørgslen på UFO-NYT gennem hele året, fremstiller vi altid flere eksemplarer, end vi forventer at få solgt samme år. Følgelig kan vi så godt som altid skaffe gamle årgange af bladet til interesserede. FV fastsætter hvert år priserne på disse årgange. For tiden kan vi levere tilbage til og

med 1968. Dog er nr. 1 fra 1969 udsolgt. – spørg hos ekspeditionen (side 2) om priserne herfor.

Udvidet salg

Gennem hele 1971 har jernbanekioskerne kunnet forhandle UFO-NYT. Interessen for at sælge bladet har ikke været så stor, som vi havde håbet, men det har i hvert fald givet os en større omsætning, end vi ellers ville have haft.

Det er meningen, at vi fortsætter dette salg i 1972. Samtidig udvider vi det, idet bladet fremtidig også kan købes gennem de boghandlere, som UFO-NYT's Forlag har forbindelse med; det drejer sig om ca. 120 rundt om i landet. Prisen for et eksemplar i løssalg bliver uændret fra sidste år på 5,75 kr. incl. moms. Fordelen ved at abonnere på bladet bliver – bortset fra at det bliver tilsendt – at man bliver medlem af SUFOI og derved erhverver ret til at købe vore bøger til stærkt nedsat pris.

I øvrigt ...

har FV arbejdet med planlægning og budgettering for 1972. – FV har desuden måttet følge med i diverse løbende forskningsopgaver, og endelig har forskellige former for kontakt med tilsvarende organisationer i udlandet taget sin del af tiden.

Arbejd med i SUFOI!

På side 2 kan De se SUFOI's opbygning i forskellige afdelinger og udvalg. Desforuden gør mange medlemmer et stort arbejde for at udbrede kendskabet til UFO-problemet. Eksempelvis har mange hjulpet med ved at uddele pjecer om SUFOI og UFO-NYT, eller ved at skaffe flere abonnenter til bladet. Andre igen har hjulpet os med mindre forskningsopgaver.

– Vi opfordrer stadig så mange som muligt til at hjælpe med. Dersom De giver os besked herom, kan vi f. eks. tilsende plakater om UFO-NYT til ophængning eller pjecer til uddeling.

– Også til mindre forskningsopgaver behøver vi hjælp. Eksempelvis vil vi gerne have folk til at gennemgå ældre årgange af aviser og blade hos de lokale dagblade eller biblioteker. Formålet er at finde frem til artikler om bestemte begivenheder i 1930-erne og 40-erne. Skriv til os, dersom De er interesseret, og hør på hvil-

ken måde, vi havde tænkt os arbejdet gjort. Det behøver ikke at tage lang tid. Henvendelse til undertegnede.

Avis-orientering

I sidste nummer af UFO-NYT lovede jeg kort at orientere om pressens behandling af aktuelt UFO-stof. – SUFOI abonnerer på avisudklip fra et større bureau, men alligevel kan man ikke regne med at få alt tilsendt, som der er skrevet om emnet. For bureauet er det en ganske uoverkommelig opgave at gennemse hvert eneste lille lokalblad i landet (ca. 300), så hvad dette angår, må vi regne med, at kun en lille del kommer til vores kendskab. Tilmed får vi oftest udklippene med flere ugers (måneders) forsinkelse. – For de ca. 60 dagblades vedkommende ligger det noget anderledes. Vi kan godt regne med at få alle store og så godt som alle mindre artikler om emnet tilsendt. Det sætter os derfor i stand til relativt hurtigt, at få kontakt med folk, der har set UFO'er, uden at vi ellers ville have hørt derom. – Samtidig giver det os et ganske godt billede af det indtryk, folk har af *emnet UFO*.

Vi modtager også udklip fra et bureau i Norge. – Det har vist sig, at den norske presse gennemgående skriver mere om UFO'er, end deres danske ditto. Nogen egentlig forklaring herpå har vi ikke.

Vi vil endnu engang bede læserne om at sende udklip til os, som de måtte falde over i avisen. Vi er især interesseret i de lokale aviser, da vores viden herom som nævnt er begrænset. Ligeledes modtager vi gerne udklip fra Sverige.

Norge

I betragtning af, at vi fra Norge hovedsagelig får udklip fra dagbladene, er det bemærkelsesværdigt, så meget og så positivt der skrives om UFO'erne. I løbet af de sidste par måneder har flere store norske dagblade bragt længere artikler, der *opsummerer* forløbet af UFO-sagen i de sidste 25 år. Samtidig har et par aviser viderebragt nogle rapporter, som redaktionerne havde modtaget. Det er ikke (som i Danmark) de små provins- og lokalblade, der af ren stofmangel tvinges til at tage dette emne op. Også dagblade i så store byer som Oslo,

Trondheim, Stavanger og Lillehammer har bragt gode oplysende artikler.

Danmark

I sidste nummer af UFO-NYT fortalte jeg om vore anstrengelser for at oplyse pressen om de UFO-observationer, der foretages. Gennemgående bliver vore meddelelser også bragt; ofte dog i reduceret form. Mange dagblade, og især de største, har vist en del tilbageholdenhed overfor vore henvendelser. (Man skulle jo nødig blive helt til grin overfor læserne). – Kun meget få dagblade bringer UFO-stof, som de *selv* har fundet frem til og behandlet. Der er dog et par undtagelser.

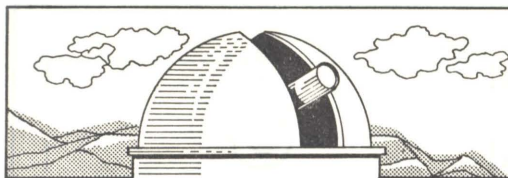
Denne gang vil jeg gerne fremhæve redaktør *Orla Johansen* fra morgenavisen Jyllands-Posten, der ved mange lejligheder selv har samlet en del UFO-stof og bragt det videre til læserne. I en artikel fra den 26/9-71 lod han ris og ros regne ned over SUFOI og UFO-NYT. Vi kan dårlig udtrykke, hvor glade vi blev for – trods alt – at blive taget alvorligt.

Enkelte gange kommer der gennem udenlandske pressebureauer meddelelse om UFO-observationer i udlandet. Således bragte flere dagblade sidst på efteråret meddelelse om, at der var set UFO'er over Beograd i Jugoslavien. Det var sat pænt op; eksempelvis bragte Århus Stiftstidende det i en tre-spaltet opsætning. Hvad det angår, kan SUFOI kun være tilfreds. – Blot kunne vi ønske to ting i denne forbindelse, nemlig at de hjemlige tildragelser fik en tilsvarende behandling og endelig, at journalisterne ville *forfølge deres emner!* En af de ting, der gør sagen om de flyvende tallerkener så usædvanlig, er, at der i mange tilfælde *ikke fremkommer nogen rimelig forklaring på selv nok så gode og veldokumenterede observationer!*

Der er gode muligheder i UFO-stoffet for sensationspressen. Men desværre står bestræbelserne på at *opklare* sagen sjældent mål med overskrifternes størrelse. (Jævnfør UFO-observationen fra Haderslev i august 1970; UFO-NYT nr. 5 fra 1970).

– Vi vender tilbage i næste nummer med en mere omfattende gennemgang af de enkelte avisers bidrag til oplysningen om UFO'erne.

Peter Alf Hansen – adr. side 2.

Videnskab - Rumfart

Som lovet i nr. 6, 1971, i artiklen om „De små grønne på Månen“, bringer vi her:

$$E = \frac{1}{2} m v^2$$

EN HJÆLP TIL FORSTÅElsen AF MÅNENS KRATERE

af Tommy Jørgart

Geologen kan ofte have glæde af at ty til fysikken, når geologiske fænomener skal forklares. Vi skal nu se, hvorledes overskriftens formel er nøglen til forståelsen af månelandskabets udformning.

$\frac{1}{2} m v^2$ er bevægelsesenergien af et legeme med massen m og hastigheden v . Hvis massen måles i gram og hastigheden i cm pr. sekund, får man bevægelsesenergien i erg. Denne energienhed vil vi fortrinsvis benytte.

Formlen lader sig med ligeså stor ret anvende på et molekyle i en gas (atmosfære) som på et himmellegeme. Begge disse anvendelser hører til problematikken om Månens overfladeformhold.

Månens atmosfære

Molekylerne i en gas bevæger sig omkring mellem hinanden med hastigheder, der afhænger af gassens temperatur. Alle mulige hastigheder er repræsenteret, men de høje i desto større mængder jo højere temperaturen er. Dette skyldes, at temperaturen er et indirekte mål for gassens energiindhold, som i det væsentlige er summen af de enkelte gasmolekyleres bevægelsesenergi –

$$\frac{1}{2} M v_1^2 + \frac{1}{2} M v_2^2 + \frac{1}{2} M v_3^2 + \text{o.s.v.}$$

indtil alle molekyler er talt med. M er her molekylevægten, som er det samme tal i alle ledene, fordi der her er regnet med en gas bestående af kun ene slags molekyler, for eksempel ren ilt. v_1, v_2 osv. er de hastigheder, som de enkelte molekyler har. Ved en given temperatur kan v_1, v_2 osv. variere ret frit, og selvom de vil have en bestemt gennemsnitsværdi, vil der altid være nogle med en forholdsvis meget høj hastighed. Hvis molekylernes hastighed i jordatmosfæren kunne observeres direkte, ville vi finde, at en ganske ringe brøkdel af en promille har hastigheder større end $2\frac{1}{2}$ km pr. sekund. Dette får ingen alvorlige konsekvenser for jordatmosfæren, idet denne hastighed er alt for lav til, at gasmolekylerne kan undslippe Jordens tyngdefelt. På Månen ville det gå anderledes, idet Månens løsrivelseshastighed er $2\frac{1}{2}$ km pr. sekund. Kun en forsvindende ringe andel af en hypotetisk måneatmosfæres molekyler ville overstige denne hastighed, men der er alligevel tilstrækkelig mange til, at en måneatmosfære så tæt som Jordens vil forsvinde så godt som totalt i løbet af 100 millioner år. Dette gælder naturligvis også væsker, som kan fordampe let, for eksempel vand. At Månen ikke har atmosfære og oceaner er altså let at forklare på grund af, at gasmolekyleres bevægelsesenergi udtrykkes som $\frac{1}{2} M v^2$.

Månens mangel på atmosfære og vand har to vigtige konsekvenser:

1) Forvitring, det vil sige nedbrydning af de geologiske aflejringer, kan ikke finde sted. På Jorden foregår nedbrydning som bekendt ved mekanisk og kemisk indvirkning af vand og atmosfære.

2) Måneoverfladen er ubeskyttet mod bombardement af meteorsten og partikler fra verdensrummet. På Jorden brænder alle små legemer op i atmosfæren. De større meteorsten når

ned, men for flertallets vedkommende kun hvis de har en heldig faldretning, hvor de bremses tilstrækkeligt forsigtigt op.

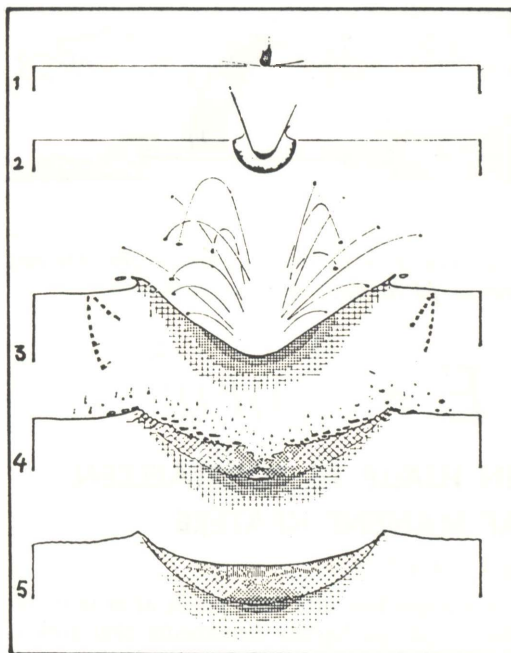
Månens kratere

Der hersker i dag ikke tvivl om, at Månens koparrede udseende skyldes disse to faktorer. Når Månen rammes af et legeme fra verdensrummet, dannes et krater, som afhængig af dets størrelse vil forblive uskadt igennem millioner eller milliarder år. Dets levetid på måneoverfladen er bestemt af den tid, der går indtil et eller flere nye meteornedslag udsletter det.

Figur 1 viser selve dannelsen af krateret. Man vil måske studse over, at meteorstenens størrelse er så lille i forhold til krateret, men dette er ingen fejltagelse. Det er ikke meteorstenens diameter, men dens energi, der afgør, hvor stort krateret bliver. Når en meteorsten standes af måneoverfladen udløses al dens bevægelsesenergi, som udtrykkes ved den nu så velkendte lov

$$E = \frac{1}{2} mv^2.$$

Hvis meteorstenen har en hastighed på 3 km pr. sekund, er dens bevægelsesenergi $\frac{1}{2} \times (3 \times 10^5)^2 = 4,5 \times 10^{10}$ erg pr. gram. Dette siger ikke umiddelbart ret meget, men det svarer til sprængenergien af trotyl. En meteorsten, der rammer måneoverfladen med nogle få km pr. sekund vil derfor virke som et kraftigt sprængstof. Ofte vil virkningen være langt kraftigere end trotyls, idet 3 km pr. sekund er noget nær den laveste hastighed, et legeme kan ramme Månen med. Eksplosionen fører til dannelsen af et krater, hvis diameter afhænger af den eksplosive energi. Sammenhængen er simpel, hvilket man har fundet ud af ved at eksperimentere med sprængstoffer med kendt energiindhold på jorden overfladen eller i ringe dybde under denne. Som sprængmidler har man brugt atombomber, trotyl og beskydning med projektiler. Eksperimenterne har frembragt kratere op til over 1 km i diameter. I diagrammet figur 2 er afsat et stort antal af kendte samvarende værdier af kraterdiameter og sprængstofenergi. De ligger tilnærmelsesvis på en ret linie uanset sprængstoffets karakter. Nu kan man håbe på, at den rette linie stadig er rigtig, hvis

Figur 1. Dannelse af et meteornedslags-krater i fem trin. Efter Dence (1968).

1. Måneoverfladen rammes.
2. Meteorstenen eksploderer, hvorved den selv og overfladematerialet fordampes, smeltes, smadres og udslynges.
3. Det udslyngede materiale vender delvis tilbage i ballistiske kurver.
4. Krateret er nu næsten komplet.
5. Opbygningen af det færdige krater. De centrale dele er stærkest påvirket af eksplosionen.

vi betragter større kratere og energier (den punkterede linie). I så fald kan man benytte diagrammet til ud fra de store månekraters diameter at bestemme energien E af de eksploderede meteorsten (meteoriter). Det største månekrater, Mare Imbrium med en diameter på 600 km, er dannet ved en eksplosion på 4×10^{31} erg ifølge figur 2. Dette svarer til en milliard megatonbomber.

Meteorstenenes størrelse

Det kunne være interessant at få noget at vi-

de om, hvor store meteorstenene er, det vil sige deres masse m. Hertil kan formelen $E = \frac{1}{2} mv^2$ igen bruges, idet den skrives om til

$$m = \frac{2 E}{v^2}.$$

Udover E, som kendes fra diagrammet figur 2, skal også kendes v, meteorstenens hastighed i nedslagsøjeblikket. Det gør man naturligvis ikke, men man er ikke fuldstændig hjælpeløs, når der skal gættes. Ikke alle hastigheder er nemlig lige sandsynlige, og nogle er umulige.

1) Hastigheder under 1,7 km pr. sekund kan ikke forekomme på grund af Månens egen tiltrækning.

2) Materiale fra solsystemet kan på den anden side ikke overstige 73 km pr. sekund i forhold til Månen. Et legeme, der kommer fra det uendelige og som er påvirket alene af Solens tyngdekraft vil i et frontalt sammenstød ramme Månen med netop denne hastighed.

3) I øjeblikket rammes Månen næsten udelukkende af meteorsten, hvis hastigheder i forhold til Månen er cirka 10–30 km pr. sekund. Dette kan man slutte ud fra observerede meteorstensfald på Jorden. I de få tilfælde, hvor man har kunnet bestemme meteorstenenes bane før

ret den eneste meteorstenskilde i lange tider og det er givet, at et stort antal kratere på Månen stammer fra eksploderende asteroider. Det er muligt at beregne, at asteroiderne vil ramme Månen med en typisk hastighed på 20 km pr. sekund.

Som eksempel vil massen m af det legeme, som dannede Imbriumkrateret blive beregnet, idet udgangspunktet tages i de foregående oplysninger om hastigheden af himmellegemer, der slår ned på Månen samt Imbrium-meteorstens energi som bestemt ved figur 2. Vi har

$$\frac{1}{2} mv^2 = 4 \times 10^{31} \text{ erg.}$$

I nedenstående tabel er opført nogle samvarende værdier af masse og hastighed, som passer ind i denne ligning.

Den størst mulige masse som Imbrium-meteorstenen kan have haft ses at være cirka 2000 gange større end den mindst mulige. Men den midterste værdi skulle vel være mere typisk? Ja, dette ville nok ikke være meget galt, såfremt Imbrium-meteoriten tilhørte asteroiderne. Om dette er tilfældet er imidlertid langt fra sikkert. Imbrium-krateret tilhører nemlig en ty-

Situation	hastighed (km/s)	masse ^{*)} (g)	$\frac{1}{2} m v^2$ erg	diameter (km)
v mindst mulig	1,7	$2,8 \times 10^{21}$	4×10^{31}	117
v typisk	20	$2,0 \times 10^{19}$		23
v størst mulig	73	$1,5 \times 10^{18}$		9,6

^{*)}Til sammenligning er Månens masse $7,344 \times 10^{25}$ g

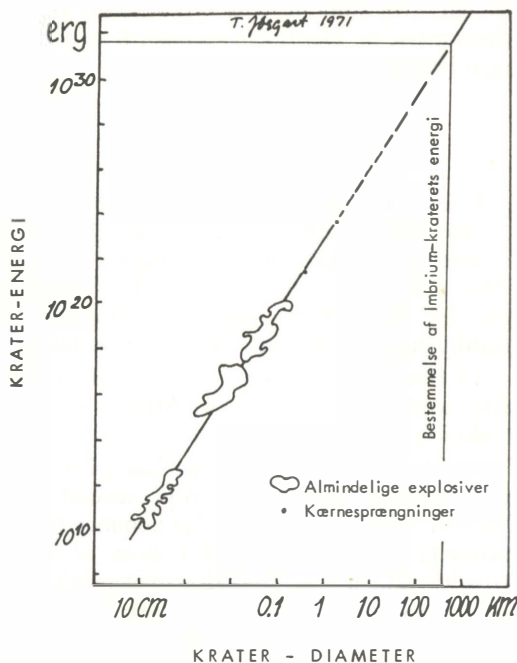
de faldt, har det vist sig at være langstrakte ellipser, der når ud i nærheden af Jupiters bane. Der er god grund til at tro, at næsten alle meteorsten kommer fra denne distance, idet der i zonen mellem Mars og Jupiter kan observeres et stort antal små planeter, asteroiderne, af hvilke meteorstenene kan være større eller mindre brudstykker. Asteroiderne har sandsynligvis væ-

pe kratere, som er meget store og meget gamle, fra Månens ældste tid. At Imbrium-krateret er meget gammelt ses ved, at det er helt fyldt med mørke materialer. Aldersbestemmelse af hjembragt månemateriale af denne type viser, at dette materiale oversvømmede krateret og andre dele af Månens forside for 3–4 milliarder år siden. De oversvømmede kratere må derfor væ-

Figur 2. Sammenhængen mellem krater-diameter og krater-energi. Data samlet fra forskellige kilder. Bemærk at begge skalaer er logaritmiske, det vil sige, at trinene er 1, 10, 100, 1000 og så videre i stedet for 1, 2, 3, 4 og så videre.

re endnu ældre, nogle af dem måske så gamle som Månen, 4,6 milliarder år.

Det forhold, at de gamle kraterer er Månens største, skal måske tages som et fingerpeg om, at meget var anderledes i solsystemets tidligste dage. Er Imbrium-krateret vidne om selve opbygningen af Månen? Hvis Månen er opstået og vokset ved indstyrtning af planetoider, det vil sige, småplaneter, som kredsede om et fælles tyngdepunkt, kan det regnes ud, at de yderste af disse er faldet med så godt som laveste hastighed, cirka 1,7 km pr. sekund. Denne situation, der er beregnet i øverste linie af tabellen, fører til den størst mulige masse af planetoiden, som er cirka 1/26000 af Månens masse. Diameteren af Imbrium-planetoiden kan beregnes ved at antage, at den var kuglerund og havde massefylde som Månen, 3,3 g pr. kubikcentimeter. Den har været større end Sjælland,

som det fremgår af tabellens sidste kolonne (de andre tal i tabellen er til sammenligning).

T. Jørgart
VARV nr. 3, 1971

UFO'ER OG DYR

Cherry Creek, New York State, USA (natten til d. 19.-8. 1965).

Harold Butcher var ved at arbejde med en malkemaskine på sin fars gård, da der pludselig kun var knas i radioen, og traktorens motor, der drev malkemaskinen, standsede. En Holstein-tyr uden for laden begyndte at brøle, hundene gæde, og alle kørne var skrækslagne. Da Butcher løb ud, så han et stort UFO svæve lige over jorden ca. 400 meter borte. Senere opdagede man, at tyren i sin rædsel havde bøjet en kvart-tomme jernstang, til hvilken den var tøjret, til en vinkel på 45 grader. APRO opdagede, at 16 køer, der normalt gav 3-4 junger mælk dagligt, i ugen efter kun gav en halv unge.

UFO'ER OG DYR

Poole, Dorset, England (April 1956)

En del mennesker meddelte at have set et UFO krydse over nattehimmelen. Et af dem, en Mr. King fra Hengistbury Head egnen, gik ud af sit hus for at se, hvorfor hans hund gæde og observerede et klart lys med et lysende spor, der bevægede sig roligt hen over himlen med stor fart.

F.S.R., maj/juni 1956. /BK.

TAK!

- til norske og danske læsere for tilsendte avisudklip. Blive endelig ved - vi er glade for dem!

red.

Boganmeldelser

Var guderne astronauter?

Redigeret af Ernst von Khuon
272 sider, illustreret, kr. 46,75.
Strubes Forlag.

I „Var Guderne Astronauter?“ fremsætter en række videnskabsmænd deres syn på Erich von Dänikens teorier, som de er kommet til udtryk i bøgerne „Fortidens Gåder ... Fremtidens Virkelighed“ og „Tilbage til Stjernerne“, begge udgivet på Strubes Forlag.

Der måtte faktisk også komme en reaktion, for begge Däniken-bøgerne har vakt enorm opsigt (bl. a. udtrykt ved oplagstal alene i de tysktalende lande på op imod 1 million eksemplarer), og en fortsat tavshed kunne nemt misforstås. Som to af bogens bidragydere, Siegfried Ruff og Wolfgang Briegleb skriver i deres kapitel, „Forsvar for en ukonventionel udforskning af vor fortid“ :

„Man kan vende og dreje det som man vil, men tilfældet Erich von Däniken har været lige ved at afstedkomme en skandale.

Det, at de pågældende videnskabsdiscipliner næsten har forholdt sig tavse, kan nu et år efter hans første børsucces kun få den brede offentlighed til at tro, at von Däniken virkelig har chokeret fagverdenen – og at det er grunden til deres forsinkede reaktion – eller, at hans bøger står uden for enhver alvorlig betragtningsmulighed – og at de derfor skal ties ihjel. Efter vor mening er ingen af delene tilfældet. Däniken har ene og alene forstået at gøre offentligheden interesseret i en hypotese, der allerede var fikseret før hans tid.“

At en slags dialog er kommet i gang, er efter min opfattelse det mest positive, der kunne ske. Ganske vist er „skal sådan en amatør og halvstuderet røver komme og lære os noget“ – attituden også repræsenteret; men hvis den var generel, ville jeg ikke anbefale bogen. (Mavesur nedrakning bringer os ikke meget videre, vel?). Tvært imod demonstrerer bogen, at videnskabsmænd da så udmærket kan have fantasi, omend de er varsomme med kategoriske udtalelser.

Jeg tror, at nogle citater, udvalgt i flæng, kan illustrere, at der er ganske delte meninger om Däniken:

Ernst Stuhlinger: „Lad os antage, at ikke-jordiske intelligenser har løst alle tekniske problemer, der må løses for at gennemføre interstellar rumfart, og at astronauter virkelig for lang tid siden kom til vor Jord efter en rejse, der førte over flere, måske hundreder eller tusinder lysår gennem mælkevejen. Vi sætter så, at de fløj gennem Jordens atmosfære, landede i god behold og rejste efter nogen tids forløb, formentlig tilbage til deres hjemplanet. I så fald må deres tekniske kvalifikationer på afgørende måde være vore overlegne. Skulle man tro, at rumfarere med denne høje tekniske kunnen, for at lande på Jorden, skulle have brug for et system af gådefulde grundafmærkninger, som man kan se dem i den peruvianske ørken ved Nazca? Skulle man tro, at de fremmede astronauter har brugt deres tid på Jorden til billedhuggeri på Påskeøerne? Eller med at skabe Eva i et reagensglas?“

Joachim Illies: „Som bevis for, at vor Jord allerede for mere end 10.000 år siden har haft besøg af højtintelligente rumfarere er her samlet en bunke tvivlsomme og stort set uverificerbare kendsgerninger og formodninger, krydret med en del historiske citater. Selv profeten Ezekiel har ifølge von Däniken været vidne til nedtællingen, da en sådan oltidsrakete startede.

En milliontallig læserskare er forfatterens belønning, fordi han i sin fremstilling kører frem efter det berømte motto, som en engelsk lærd engang anvendte i sarkastisk selvironi: „Mine herrer, det er på disse meninger, jeg baserer mine kendsgerninger!“

Enhver bliver naturligvis imponeret af en sådan selvsikkerhed, og når den samtidig vækker forhåbninger hos læserne, kan han erstatte sin manglende fagkundskab med dristighed, og når der så også er mulighed for at spille fagfolkene et puds og være mere skarpsindig end alle disse professionelt skarpsindige, så bliver det til et eventyr, der vil more hundredtusinder.“

Siegfried Ruff og Wolfgang Briegleb: „Man har forsøgt fra pressens side at nedvurdere Däniken til science-fiction forfatter. Og en betydelig del af hans slutninger er ganske sikkert forhastede eller uholdbare ifølge den viden, vi har i dag, som for eksempel hans tese om forud programmeret viden.

På den anden side bygger Däniken også på verificerbare ting, der må synes alt for tillokkende til, at man fortsat bør forsøme at beskæftige sig med dem. Vi mener, at de, der forsøger at affærdige den polemiske Däniken ene og alene som polemisk, kan regne med at blamere sig.“

Jürgen Nienhaus: I vort nuværende kultursystem bliver ... kun det menneske betragtet som videnskabsmand, fagmand eller ekspert, som har sin viden fra andre videnskabsmænd, og udelukkende holder sig til det, de siger, vel at mærke hvis det er videnskabsmænd, der er anderkendte af dette selvbestaltede system. I vort utidssvarende samfundssystem opnår man kun rang som videnskabsmand eller ekspert, hvis man af de selvsamme selvbestaltede eksperter får attest på, at man behersker den

tankegang og terminologi, der er den gængse for eksperter.

Det hører også med til vor tids bedrøvelige og ødelæggende arv fra antik-romersk tankegang, at symboler og regler er mere afgørende end mennesker og virkelighed.

Man skulle derimod mene, at en mand som Erich von Däniken bredt taget skulle have de bedste forudsætninger for at nå til videnskabelige konklusioner om bygningen af pyramiderne og de problemer, der ville være forbundet med forplejningen af den kæmpemæssige hær af arbejdere. Ikke alene har von Däniken en sund menneskeforstand, men som hotelmand har han kendskab til bespisning af større menneskemængder.

Og i den forbindelse har empirikeren Däniken i hvert fald i sine overvejelser udvist ægte videnskabelig ånd. For mens en del af hans kolleger på „de ubekvemme kendsgerningers område“ endnu er hildede i pengenes førvidenskabelige symbolik og hævder, at pyramiderne blev bygget for midler, der var erobret ved plyndring af de sydamerikanske guldbyer (? min anm.), så ved hotelmanden godt, at på en arbejdsplads med en så kolossal stab af arbejdere skal der også bruges umulige mængder af værktøj, umulige mængder af fødevarer og umulige mængder af latriner – alt sammen ting, der ikke lader sig fremskaffe med nok så meget guld og nok så mange ædelstene, som jo når alt kommer til alt blot er symboler på rigdom.“

Peter von der Osten-Sacken giver os et uhyre interessant indblik i begrebet „tidsdilatation“ (-udvidelse) og de konsekvenser (til støtte for Dänikens hypotese) dette kan få.

Winfried Petri beskæftiger sig blandt andet med *vimana'er*, Hindumytologiens gudevogne: „Vimana betegner først og fremmest en udmåling eller noget som lægges på tværs, men også noget i udstrækning, nemlig specielt et palads for guder eller konger eller noget som bevæger sig i rummet: en vogn, et luftfartøj eller et skib. Disse egenskaber kunne tænkes kombineret; ved vimana tænker man først og fremmest i almindelighed på et (i reglen fleretages) palads, som på eventyrlig måde formåede at flyve gennem luften.

I den indiske kulturkreds er mange store paladser og templer anlagt som efterligninger af „hellige“ bjerge. Kendte eksempler herpå er Potala i Lhasa, klippeborgen Sigiriya på Ceylon og Borobudur på Java. Således er det en kendt mytisk ide, at bjergene tidligere havde vinger, og at de var fløjet omkring i luften. Deraf følger ganske tvangsfrít tanken om flyvende paladser. Det er svært at forestille sig på hvilket sted man skulle kunne finde plads i disse let gennemskuelige, fabulerede, folkelige ideer for en kontakt med ikke-jordiske væsener, som Däniken hævder som historiske fakta.

At inderne i det mindste gjorde sig tanker om en slags luftkrigsførelse, er ganske vist – formuleret i denne almindelighed – rigtigt, og dog er fantasien her – som så ofte – løbet løbsk med dem. Men der findes nogle kilder, som kommer realiteten nærmere. I det allerede tidligere nævnte kalacakra-system er der overleveret nogle vers, som på sanskrit, tibetansk og mongolsk beretter om fremstilling og anvendelse af krigsapparater så vel som paradebygninger, drejegynger og vandkunster ... Ved paradebygningen bliver der udtrykkeligt henvist til de u dødeliges palads (vimana). Som krigsmaskiner findes foruden stenslyngeapparater, pontonbåde, ulvegruber, roterende knive o. lign., også brandprojektiler og „vindmaskiner“ som skulle slynge brændende olie ind over den fjendtlige fæstning, efter at de var startet ved hjælp af tovdrift. Det drejer sig åbenbart om en slags branddrage. Herved kommer man til at tænke på kinesisk indflydelse. Man må huske på, at kineserne var mestre i fyrværkerikunsten, og så kan man let forestille sig, hvorledes den indiske fantasi kunne have udmalet sig flyvende vidundervåben uden at have ekstraterrestrisk kontakt nødvendig.“

Gunnar von Schlippe kommer med en teologisk vurdering af Dänikens fortolkninger af bibelcitater, mens Irene Sänger-Bredt fortæller om nogle af de forgængere, Däniken har haft. Blandt andre nævner hun den russiske raketforsker, Konstantin E. Ziolkowski's fortællinger fra 1893-96 og Hermann Oberth's bog fra 1954 „Menschen im Weltraum“. Desværre har dr. Sänger-Bredt (som så mange andre) ladet sig nøje med forsikringen om, at det ameri-

Ziolkowski (tv.) og billede fra 1920'erne af Hermann Oberth (th.)

kanske flyvevåbens kommission har „foretaget en omhyggelig og kritisk gennemgang af alle meldinger om iagttagelser af fremmede intelligensers rumfartøjer“. Hun slutter sit indlæg med denne anerkendelse af Dänikens arbejde: „Trods al fortrædelighed over letfærdige forklaringer og fejlagtige fremstillinger skal man dog være de forfattere taknemlig, som med utilstrækkelige midler søger at påvise eksistensen af forhistoriske kontakter med ikke-jordiske intelligensvæsener; thi de giver med deres høj-røstede sprog verden en impuls, der burde foranledige den kompetente forsker til intensivt og ikke-forudindtaget at beskæftige sig med de endnu uafklarede spørgsmål om den menneskelige udviklingshistorie. Selv om de ikke derved ville kunne finde noget spor efter vore uklare stjernebrødre, er afsløringen af vor egen fortid og vor oprindelse et så ophidsende eventyr og en så vigtig åndelig berigelse, at den mest mulige udfoldelse lønner sig.

Et vil vi sikkert erfare ved en sådan forskning: de „gamle“ på denne jordkugle har rejst længere omkring og vidst meget mere end vi i vort hovmod almindeligvis antager.“

Herbert Kühn retter denne anklage mod Däniken: Der findes tre videnskabsmænd, hvis

bøger med klippebilleder Däniken anvender og også citerer, såvel i tekst som i litteraturhenvisningerne. ... Herbert Kühn: „Wenn Steine reden“, ... H. Lhote: „Sahas Klippemalerier“ ... Maria Reiche: „Geheimnis der Wüste“, ...

Til bøgernes tekst tager Däniken ingen som helst notits. Han ser på billederne og finder rumfarende. Tidsbestemmelsen af billederne er for ham ganske uden interesse. Han er i hvert fald af den mening, at man ikke kan datere disse billeder. Han siger frejdigt og ubekymret: „Arkæologien som videnskab har kun eksisteret i de sidste 200 år. I dette tidsrum har dens repræsentanter med beundringsværdig omhu og nøjagtighed samlet mønter, små lertavler, fragmenter af redskaber, figurer, tegninger, knogler og alt, hvad jorden giver fra sig på skovlen. Arkæologerne indpasser omhyggeligt fundene i et system, der imidlertid kun har en relativ gyldighed for rundt regnet 3500 år. Hvad der ligger længere tilbage, forbliver skjult bag et slør af gæder og formodninger. Ingen ved og ingen kan tyde, hvad vore forfædre har været i stand til at udføre af tekniske og arkitektoniske toppræstationer.“

Så frisk-frejdig er Däniken. Som en repræsentant for denne videnskab tror man knap nok sine egne øjne. Altså: Længere tilbage end 1500 år f. Kr. ved ingen noget mere. Vi har specialister blandt os, som særligt beskæftiger sig med perioden fra 40.000 til 10.000 år f. Kr. – jeg hører også til blandt dem. Så kan man ikke sige, at ingen ved noget. Vi ved meget derom.“

(Til dette sidste kunne man knytte drilske kommentarer – især nu, hvor kulstof 14-metoden „vakler“. IOKj.)

Hellmut Müller-Feldmann forklarer, hvordan han mener, Cheops-pyramiden er opført. Tankevekkende er hans oplysninger om kong Cheops: „I begyndelsen af det fjerde faraonske dynasti havde det ægyptiske herskervælde i kong Cheops person forenet en hidtil ikke kendt magtfulde. Dokumenter fra hans tronbestigelse giver os interessante oplysninger. Således hører vi om hans ældre broders for tidlige død. Denne broder var egentlig bestemt til at være farao. Antikke forfattere beskriver Cheops' kun

23-årige regeringstid (2551–2528 f. Kr.) som en tyranniets og undertrykkelsens tid og som formentlig hans søn og efterfølger Dedefre bragte til ophør. Udover en lille elfenbensfigur i museet i Kairo er der betegnende nok ikke efterladt nogen afbildning af denne den største pyramidebygger. Det ligger nær at antage, at hans efterfølger har ødelagt alle billedfigurer og bygningsværker med undtagelse af pyramiden, som ikke kunne ødelægges.“

Disse oplysninger forekommer mig lige så så godt at kunne støtte Dänikens opfattelse, som den kommer til udtryk i hans „forsvars“-kapitel sidst i bogen, nemlig at Cheops måske slet ikke har været mester for den store pyramide: „Siden udgivelsen af min „Fortids Gæder – Fremtids Virkelighed –“ har jeg modtaget en strøm af breve om Ægypten. Vi får tilsendt billeder af relieffer, hvor man ser, hvorledes ægyptiske arbejdere på Ramses den 1's tid med deres simple hjælpemidler retter kolosser op. Jeg modtager bøger, hvori „bevises“ på hvilken måde de gamle ægyptere har tilhugget deres kvader. Citater fra berømte ægyptologer skal „bevise“, at faraoner lod deres obelisker transportere på skibe og slæder. Vel, ikke med én linie har jeg sagt, at astronauter har bygget de *historiske* bygninger. Tværtimod har jeg i min bog „Fortids Gæder ...“ opkastet det spørgsmål, om farao Cheops overhovedet har været bygherre og inspirator til den store pyramide. Dette af gode grunde: i Bodleian-biblioteket i Oxford ligger et manuskript af den koptiske forfatter Mas-Udi. Han hævder, at ægypterkongen Surid har ladet den store pyramide bygge. Denne mærkelige Surid har hersket i Ægypten før syndfloden. Dette bliver også bekræftet af Herodot i hans „Historie“, anden bog kapitel 142 og 143, hvori han forsikrer, at præsterne ved hans besøg i Theben viste ham 341 kolossalfigurer, der fremstillede ypperstepæstelige generationer i 11.340 år. Mærkværdigvis havde præsterne vidst at berette, at før disse 341 generationer havde Gudene levet blandt menneskene ...

Hvad kan de relieffer, der viser med hvilke løftestangsindretninger og stilladser ægypterne gik til arbejdet, egentlig bevise? Ramses var en farao fra Det nye Rige og jeg kan ikke indse,

hvad billedokumenter fra en hersker i Det nye Rige har at gøre med bygningsmetoder fra Det første Dynasti. Herimellem ligger jo mere end 1.000 år! og det er meget lang tid. Ligesåvel kunne en fremtidig arkæolog afgive et skøn, når han betragtede et billede af et glaspalads, der var under bygning med præfabrikerede materialer, derefter fastslå: „Nu ved vi endelig, hvorledes middelalderens mennesker byggede deres katedraler!“

„Var Guderne Astronauter“ giver ikke blot en mængde viden. Den præsenterer tillige videnskabsmænd fra forskellige forskningsområder og deres tankesæt – især spændende set i kontrast til Däniken's. *Iver O. Kjems*

Verdens store mysterier

Tekst: Annelise og Ove Winding.

Danske rettigheder: Lademann Forlagsaktieselskab, 1971.

224 sider, illustreret.

Spørger De også engang imellem Dem selv...

„Eksisterer Loch Ness uhyret virkelig? Er der liv på andre planeter? Flyvende tallerkener, fup eller fakta? Kan man skabe mennesker på reagensglas? Er vi på vej mod en ny istid? Uløste problemer og store mysterier finder vi inden for alle områder af den menneskelige viden – fra den historiske forskning til rumfarten. Flere af gåderne synes næsten uløselige, andre hemmeligheder er forskerne nu ved at løfte sløret fra. I dag må vi erkende, at der ved den menneskelige videns grænser findes flere mysterier end nogen sinde. I takt med vor voksende viden vokser også antallet af nye gåder.

I et stort nyt værk „Verdens store mysterier“ illustreret med flere hundrede farvebilleder, kan De læse om vor tids største og mest fascinerende gåder, skildret på grundlag af videnskabens seneste forskning.“

Således læser man i UNION NYT, nr. 70

om ovennævnte bog, der af Bogklubben UNION er udsendt med bogpakke nr. 74 til medlemmerne.

Efter denne omtale havde man håbet på en omtale af UFO-fænomenet, som stod i nogenlunde forhold til de mange ting, der er sket på dette felt i de sidste 25 år. To sider i bogen er helliget emnet „Liv på andre planeter“, hvor man ret overfladisk gennemgår de historiske aspekter og nogle af de målinger, man mener at have i dag fra vore nærmeste planeter. Sidst i dette emne omtaler man så UFO'erne:

„Men hvordan er det med de „flyvende tallerkener“, UFO'erne? De er blevet iagttaget i omkring 15.000 tilfælde, og ikke kun af folk, der er ude for at spadserere en tur og lader sig narre af kuglelyn, vejrballer eller ejendommelige skyformationer, men også af mennesker med tekniske og videnskabelige forudsætninger.

Et eksempel blandt mange: Officerer i det amerikanske luftvåben så i North Dakota en UFO, som hævede og sænkede sig, badet i glødende rødt lys. Samtidig blev enhver radioforbindelse lammet. En radarstation lokaliserede det ukendte objekt i 30.000 meters højde. „Da genstanden steg“, hedder det i beretningen, „holdt de elektromagnetiske forstyrrelser op. Men så slog den stejlt ned og syntes at lande 25 km syd for os. 5–8 minutter efter steg UFO' en igen op“.

Det amerikanske luftvåben lod UFO-problemet undersøge videnskabeligt. Resultatet blev offentliggjort i januar 1969: UFO'erne kan ikke påvises videnskabeligt – der er altid „naturlige“ forklaringer. Eller ihvertfald næsten altid.

Et „besøg fra andre planeter“ har efter fagfolks mening i hvert fald ikke fundet sted endnu.“

Det foto, der illustrerer afsnittet, er taget fra Condon-rapporten. Men man har end ikke gjort sig den ulejlighed at tage et originalt UFO-foto. Man har i stedet valgt et billede af bizarre skyformationer fra Brasilien.

Kunne man ikke have ofret lidt mere spaltepads på UFO-sagen? Den optager trods alt sindene mange steder rundt om.

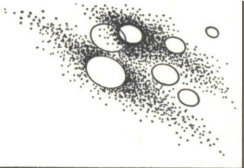
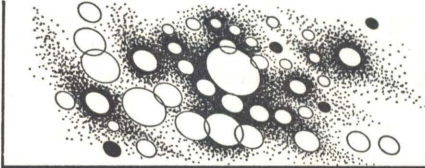
Det er naturligvis positivt at anføre den om-

talte UFO-observation. Men hvad med eventuelt at bringe kildehenvisning?

Skal man spænde så vidt, som man her har gjort, må man gå hurtigt gennem de enkelte emner, men så ville en fyldig litteraturfortegnelse til de enkelte afsnit have gjort store underværker.

Efter disse måske lidt „De er sure, sagde ræven om rønnebærrene“-betragtninger skal i øvrigt tilføjes, at værket hele vejen igennem er meget rigt illustreret med fotos og tegninger i sort/hvid og farve.

Ole Henningsen

DIVERSE

Århus Stiftstidende skrev:

Jugoslavien rundt spekuleres der i disse dage på UFO'er – uidentificerede flyvende objekter – efter at der i elleve dage er indløbet meldinger fra folk, der mener at have set rumfartøjer fra andre planeter.

Nogle af rapporterne kommer fra så pålidelige kilder som flypiloter og astronomer. Således skriver landets største dagblad, „Vecernje Novosti“, at det astronomiske selskab i Sarajevo ved dagslys så to UFO'er gennem et teleskop. De lyste begge hvidt.

En fysiklærer tog natten før et billede af en genstand, han så i luften over Adriaterhavs-kysten. Billedet viser en hvid lysende, uklar rund genstand med en lysende hale af form som et komma. Ifølge iagttageren var UFO'ets lys skarpere end Månens.

To rutefly-piloter talte over radioen sammen om en genstand, de havde set i luften, men deres iagttagelse blev i „Vecernje Novosti“ beskrevet som om der kunne være tale om et spion-fly, der holdt øje med de netop afsluttede troppeøvelser i landet.

Bladet „Politika Ekspres“ skrev spøgende: – Måske var de sendt op af regeringen for at kontrollere sky-høje priser.

13. okt. 71.

— — —
KOMMENTAR: I næste nummer bringer vi en mere udførlig beretning om UFO-aktiviteten i Jugoslavien.
red.

KORT FATTET

Der har været totalt trafiksammenbrud i Amman. Tusindvis af mennesker med tændte lys i hænderne har i timevis blokeret gaderne på en af byens 7 høje. Menneskemasserne var ude for at hylde jomfru Marie.

Fra hele byen strømmede folk mod klosteret Jebel Hussein, hvor – påstod nogen – den helige jomfru havde vist sig i luften over bygningen.

Det tog politiet mange timer at få gaderne ryddet.

Søndags-Aktuelt, 3. okt. 71.

Ang. indbinding af UFO-NYT...

Da bogbinderen udtrykker ønske om at indbinde så mange bind samlet som muligt, skal vi gøre opmærksom på, at UFO-NYT-årgange til indbinding skal være indsendt inden den 15. februar 1972 til:

Chr. Back's Biblioteksbogbinderi
Vestergade 44, 5700 Svendborg
Telefon (09) 21 1975.

DÄNIKEN's BØGER

FORTIDS GÅDER . . . FREMTIDS VIRKELIGHED

TILBAGE TIL STJERNERNE

bliver ikke tiet ihjel!

Var GUDERNE astronauter?

16 videnskabsmænd gennemdiskuterer hele den sag, som Däniken rejste. Nogle for – andre imod. Læs den bog, der samtidigt giver det allersidste indenfor videnskabelig forskning.

Kr. 46,75

STRUBES FORLAG

HUSK

**abonnement
på UFO-NYT**

giver Dem fordele

25 pct. rabat på alle
vore bøger –
og bladet tilsendt portofrit

Forny NU – vent ikke, til De
har ventet forgæves på nr. 2!

Selv om det går stærkt . . .

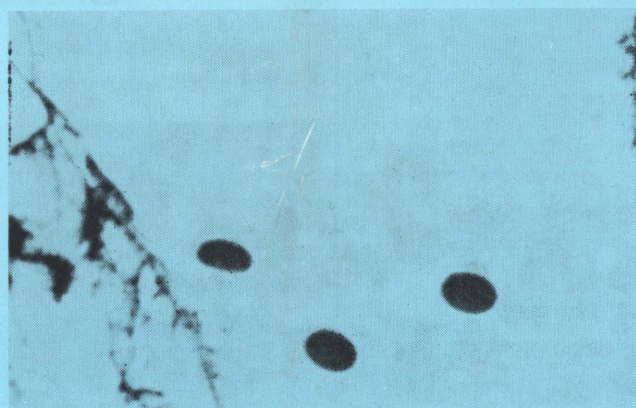
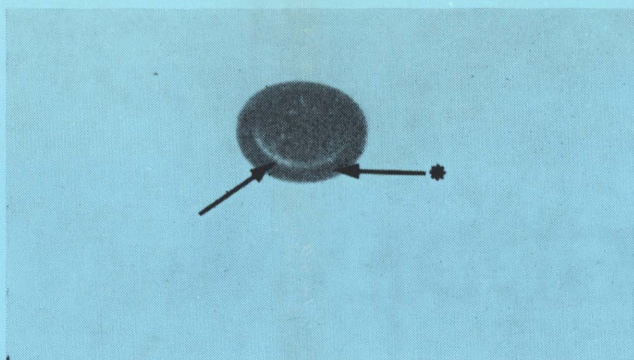
kan vi endnu levere
det elegante EMBLEM for

kr.
15,-
alt
incl.

Bestil EMBLEMET på NÅL eller
BROCHE hos:

SUFOL's REGNSKABSKONTOR
Oxford Allé 3 A,
2300 København S
GIRO NR. 11 77 25

3 fotos fra Lars Thörns anden serie – se side 13.